Milliyet

ÇOCUK

3 Eylül 1984 ● Sayı: 36 ● 60 Lira

TÜRK TİCARET BANKASI
İŞBİRLİĞİ İLE HAZIRLANAN
BİLİM DÜNYASI ANSİKLOPEDİSİ
Eki ile

KARACAN YAYINLARI SUNAR

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

"Tarihi yaşayarak öğrenin!"

SELAHADDİN EYYUBİ KUDÜS'Ü HAÇLILARDAN NASIL GERİ ALDI?

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 20.2.1984 tarih ve 01771 sayılı kararı ve ek 3.4.1984 tarih ve 2152 sayılı kararı ile ilk 5 sayısı özellikle ilkokul 4. ve 5. sınıf öğrencileri ile ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiş olup, bu sayısı da onaya sunulmuştur.

23. SAYI Çıktı aldınız mı?

HER HAFTA BİR BİSİKLET

19. sayımızdaki "Her Hafta Bir Bisiklet" kampanyası çekilişimizi Barbaros Şahinbaş (İbriktar Sokak Canlar Apartmanı No: 8/A - Küçükbebek/İstanbul) adlı okurumuz kazanmıştır. Kendisini kutlarız.

Milliyet
ÇOCUK'TAN
ARMAĞAN YAĞMURU
RENKLİ
TELEVİZYONLAR
BİLGİSAYAR OYUNLARI
BİLGİSAYARLAR
YABANCI DİL
PROGRAMLARI
STEREO KASET ÇALARLAR
ATARİLER
ÇALIŞMA ODASI
TAKIMLARI
ve SÜRPRİZ
ARMAĞANLAR
OLAĞANÜSTÜ
ARMAĞANLARLA
DOLU MİLLİYET ÇOCUK
17 EYLÜL PAZARTESİ
ÇIKIYOR

Milliyet

ÇOCUK

Haftalık Ders Programı

	1. Ders	2. Ders	3. Ders	4. Ders	5. Ders	6. Ders	7. Ders
Pazartesi							
Salı							
Çarşamba							
Perşembe							
Cuma							

Milliyet
ÇOCUK

İmtiyaz Sahibi:
AYDIN DOĞAN

Genel Müdür
MUHİTTİN KÂZIMOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
MEHMET İLKORUR

Teknik Sekreterler
AYSEL UĞUR
NACİ ÖZDAĞLI

Teknik Danışman
YETKİN ALDİNÇ

Adres:
MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ
Milliyet Yayınları
Prof. Kâzım İsmail Gürkan Cad. No: 10
Cağaloğlu-İSTANBUL

Dergimize gönderilen yazılar, yayımlansın yayımlanmasın iade edilmez...

Telefonlar:
526 83 86 - 520 83 94
528 42 67 - 528 55 76

Abone ve Satış İçin Başvuru:
Milliyet Çocuk Dergisi
Satış Servisi,
Cağaloğlu - İSTANBUL

Abone Koşulları:
Yıllık: 3640 .— TL.
Altı Aylık: 1820 .— TL.

Milliyet Yayın A.Ş.
Ayazağa
Ofset Tesisleri'nde
hazırlanmış ve basılmıştır.

Türkiye'de Satış Fiyatı:
60 Lira

Kıbrıs'ta Satış Fiyatı:
80 Lira

3 Eylül 1984
Yıl: 13 Sayı 36 Cilt: 3

Bizden Size

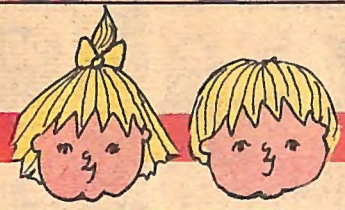

ŞANSLI OKURLARIMIZ DÖNDÜLER

*YAZ Tatiliniz Bizden Kampayamızla, **Bodrum** Met Kamping Tesislerinde 15 gün süreyle parasız yaz tatili yapan arkadaşlarımız bir süre önce İstanbul'a döndüler. Şanslı arkadaşlarınız, ülkemizin en güzel tatil beldelerinden biri olan Bodrum'da, hem gönüllerince eğlendiler, hem de yabancı dil öğretmenleri tarafından düzenlenen İngilizce kurslarına katıldılar.*

*Sizlere, şanslı okurlarımızın Bodrum'a hareket etmeden önce **Milliyet Çocuk Dergisi** idarehanesi önünde çektirdikleri fotoğrafı sunar, bu tür kampanyaları ileride de sürdüreceğimizi müjdeleriz.*

*BU yılın başında sizlere sunmaya başladığımız **"Bilim Dünyası Ansiklopedisi"**nin üçüncü cildine yakında başlayacağız. Uzay ve uzayla ilgili çalışmalarla ilgili en yeni ve en gerçek bilgileri bulabileceğiniz **"Uzay"** ansiklopedimizi, uzun yıllar başvuru kitabı olarak kullanabileceğinize inanıyoruz.*

Ayrıca yine yeni ansiklopedimizle birlikte, derginizde birçok değişiklikler yapacak, bu arada geniş bir armağan kampanyasına gireceğiz.

Esenlik dileklerimizle...

Okurun Sesi

Bu sayfada yayınlanacak dilek ve eleştirilerinizi içeren mektuplarınızı **"Milliyet Çocuk Dergisi, Okurun Sesi Cağaloğlu-İstanbul"** adresine bekliyoruz.

Derginizi sürekli alıyorum. Maskara, Red-Kit ve Siyah Kısrağı seviyorum. Sizden isteğim Bilim ve Teknik bölümünü, ansiklopedi halinde vermenizdir.

Süleyman Caniz (Isparta)

Derginizi üç yıldan beri almaktayım. Alis Harikalar Ülkesinde, Red-Kid, Siyah Kısrak ve Cimcime gibi çizgi romanları çok seviyorum. Bilim ve Teknik konusunu Ansiklopedi halinde vermenizi rica ediyorum.

Muzaffer Maden (Çankırı)

Derginizi çok beğeniyorum. Sizden ricam Rekorlarla Şaşırtıcı İnsanlar sayfasını yeniden yayımlamanızdır.

Altug Kollu (Gelibolu)

İÇİNDEKİLER

Bizden Size 3
Pul 4
Bob Morane 5-8
Parmak Çocuk 9
Bilim Dünyası 10
Öykü-Şiir 12-13
Bilmece 14
Red-Kid 15-18
İlginç Öyküleriyle Buluşlar 19
Okunacak Kitaplar . . . 20-21
Robin 22
Okurdan Okura 24-25
Bilmece 26
Mırnav 27-30
Bir Gökyüzü 31
Afacanlar 33-36
Dünyanın Dört B 37-38
Profesyoneller 39-42

Pul köşesi

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ

Amerika Birleşik Devletleri Posta İdaresi tarafından tedavüle çıkarılan köpek serisi. Seri herbir pulda 2'şer köpeğin gösterildiği 4 adet puldan oluşmaktadır. 20 sent değerindeki pullar için ilk gün zarfı uygulaması da yapıldı.

JAPONYA

Geçtiğimiz aylarda Japon Posta İdaresi tarafından tedavüle çıkarılan, Japon Masalları serisi... (yanda)

1979 Uluslararası Çocuk Yılı nedeniyle, yine Japon Posta İdaresi tarafından çok sınırlı bir sayıda tedavüle sunulan özel posta pulu...(üstte)

Avustralya Posta İdaresi tarafından 1984 Olimpiyat Oyunları için tedavüle çıkarılan 3'lü Olimpiyat serisi.

TÜRKİYE

PTT, Posta Dairesi Başkanlığı Filateli Şubesi, 18 Temmuz 12 Ağustos tarihleri arasında Amerika'nın Los Angeles kentinde düzenlenen 23. Olimpiyat Oyunları için bir anma serisini tedavüle çıkardı. 20-5, 70-15,100-20 lira değerindeki üç puldan oluşan seride, bu amaçla açılan yarışmada birinci olan Mahmut Soyer'in resimleri kullanıldı.

28 Temmuz 1984 tarihinde tedavüle çıkarılan seri, 600.000 tirajla basıldı.

BOB MORANE Süper Komando 2

BOB MORANE Süper Komando

BOB MORANE Süper Komando

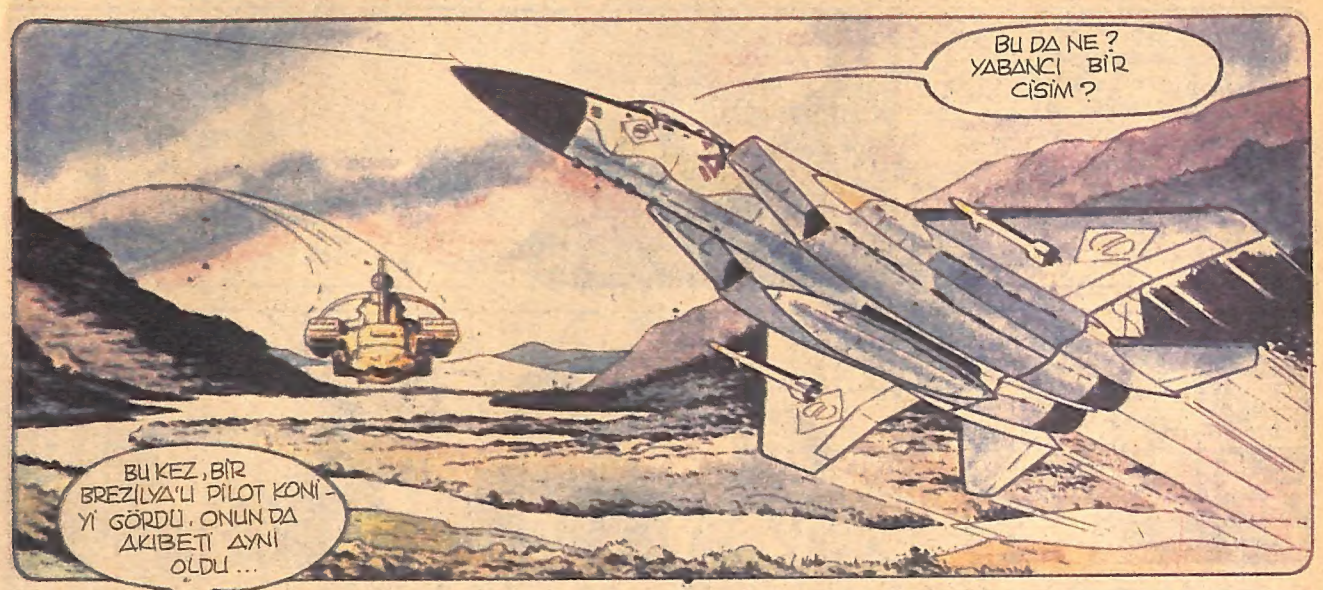

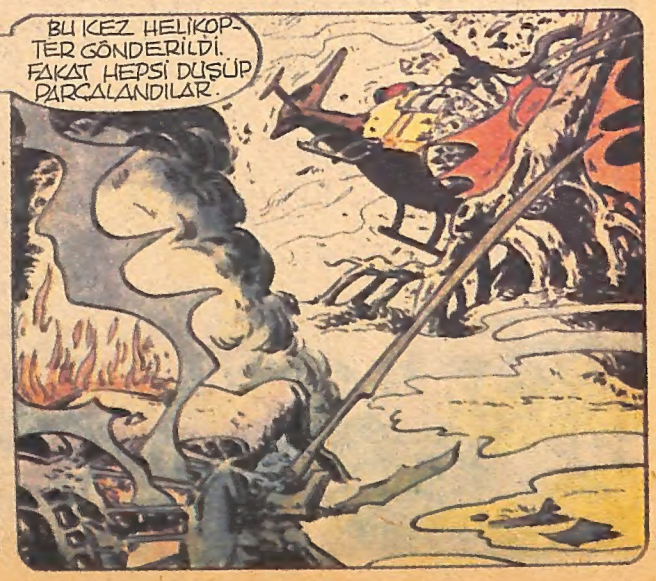

BOB MORANE Süper Komando

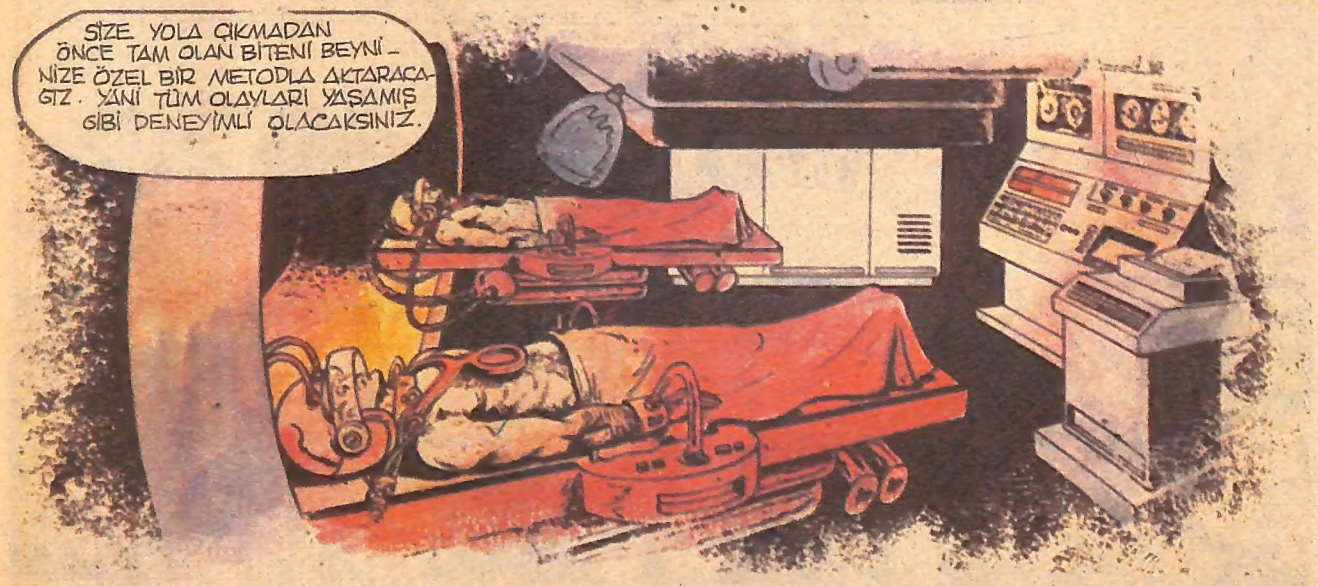

Sürecek

PARMAK ÇOCUK 13

Geçen Sayının Devamı

Ama rüzgârın etkisiyle şemsiye Parmak Çocuğun elinden uçup gitmiş ve Parmak Çocuk pat diye kralın sarayının içine düşmüş. Sarayda nereye mi düşmüş? Tam kralın çorbasının içine!

Parmak Çocuğu balığın karnında bulan aşçı krala çorbasını götürüyormuş. İşte tam bu sırada Parmak Çocuk çorbanın içine düşmüş. Çorba sıcak olduğu için Parmak Çocuk çırpınmaya başlamış. Aşçı da korkudan ve yüzüne sıçrayan çorbalardan yandığı için tabağı elinden bırakıvermiş. Böylece kralın çorbası yerlere dökülmüş.

O gün kral özel çorbasını içememiş. Parmak Çocuğa, karikatürlerini yaptı diye eskiden beri kızan kötü yürekli adamlar bu olayı fırsat bilmişler. Hemen yalanlar uydurup Parmak Çocuğu kötülemişler. Parmak Çocuk suçsuz olduğunu anlatmak için boşuna çabalamış. Çorbaya düştüğü zaman az kalsın öleceğini söylemiş ama boşuna... Parmak Çocuğu hemen koca bir şapkanın içine hapsetmişler ve şapkanın kenarlarına da ağır taşlar dizmişler.

Parmak Çocuk Hapiste

Parmak Çocuk bu karanlık yerde düşünmeye başlamış. Suçsuz olduğunu ve cesaretini yitirmemesi gerektiğini biliyormuş. Hemen kılıcını çekmiş ve şapkadan bir delik açmış. Elinde kılıcıyla dışarı fırlamış. Böyle yanlış yere suçlanmak istemiyormuş. Kendini pahalıya satmaya karar vermiş.

Gel gelelim sarayın bütün çevresi nöbetçilerle doluymuş. Parmak Çocuğu hemen yakalayıp bir fare kapanına kapatmışlar. Kendi gibi bir şövalyeye böyle davranılması Parmak Çocuğun çok ağırına gitmiş!

Sekiz gün, sekiz gece burada kalmış Parmak Çocuk. Umudunu yitirmemiş ama köpeklerin havlamaları ve baykuşların çığlıkları sinirlerini bozuyormuş.

"Bu işler başıma gelmeseydi de özgür olsaydım, diyormuş kendi kendine. Annemin babamın yanında olsaydım, evciğimizin bahçesinde dilediğim gibi yaşasaydım... Ah anneciğim, seni bir daha göremeyeceğim!"

Parmak Çocuk eski ve mutlu günlerini bir bir aklından geçiriyormuş. En küçük ayrıntısına kadar o günlerini anımsıyormuş. Son günlerini yaşadığını da iyice anlıyormuş.

Sürecek

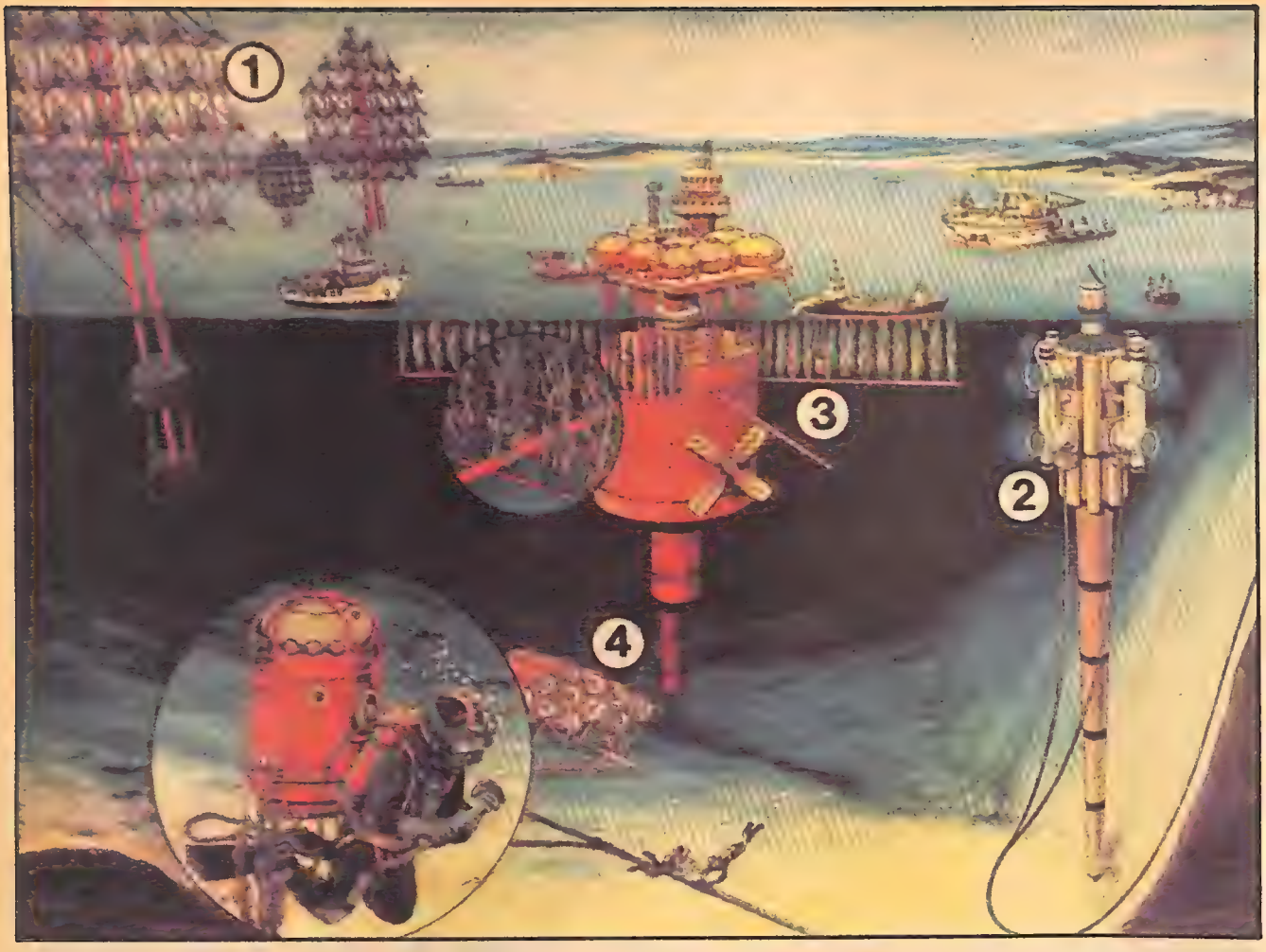

Deniz enerjisinden daha fazla yararlanmak için bilim adamları çeşitli tasarılar öne sürüyorlar.

BİLİM DÜNYASI

Denizlerdeki Gerçek Hazineler

Bir kayanın üstünden, önümüzde uçsuz bucaksız uzanan denize bakarken, kıvrıla kıvrıla ilerleyip, bembeyaz köpükler oluşturarak kayalara çarpan dev dalgaların çıkardığı gümbürtüyü duyar ve denizin ne kadar güçlü olduğunu görürüz. Gerçekten, deniz, kapladığı alanlar, derinliği, hacmi, akıntıları, gelgitleri, ekvatorun kızgın güneşi altındaki sıcaklığı, buzullardaki dondurucu soğukluğu ile olağanüstü bir güç kaynağı oluşturur. İnsanlar tarih boyunca deniz ve su enerjisinden yararlanmayı bilmişlerdir. Ancak denizlerin henüz bulunmamış hazinelerle dolu olduğu da bir gerçek... Eskiden korsanlar denizlere gömülmüş hazinelerin peşinden koşarak, zenginlik düşleri kurarlarken, günümüzün bilimadamları denizin oluşturduğu, hazine değerindeki enerjiden yararlanmayı tasarlıyorlar. Böylece bu zenginliklerden yalnız kendilerinin değil, bütün insanlığın yararlanmasına da ön ayak oluyorlar.

Deniz enerjisinden yararlanma yolunda gerçekleştirilen en son gelişmelerden örnekler verelim:

1- **Porfesör Heronemus'un tasarısı:**

Her biri 10 metre çapında olan bir grup hava jenaratörü saatte 45 km. esen rüzgârda 20 kilovatlık bir elktrik enerjisi sağlamaya yarıyor.

2- **Amerika'da bulunan bir fabrikada Lockeed tasarısı:**

Bu fabrika, ekvatorda bulunan denizlerdeki suyun yüzeyi (25'ten 30 dereceye kadar) ve derinliği (4'ten 8 dereceye kadar) arasındaki ısı farkından yararlanarak elektrik elde ediyor.

3- **Gaz üreten enerji çiftlikleri:**

Güney Amerika'nın Pasifik Okyanusu kıyılarında bulunan dev yosunların enerji çiftliklerinde mayalanmasından gaz elde ediliyor. Bu dev yosunlar günde otuz santimetre büyüyebiliyorlar ve boylarının uzunluğu 200, 300 metreye ulaşabiliyor. Yosunların enerji çiftliklerinde düzenli olarak kesilip biçilmesinden sonra mayalaştırma işlemleri başlıyor ve önemli bir enerji kaynağı olan gaz elde ediliyor.

4- Denizaltındaki akıntılardan yararlanılarak, türbinlerin harekete geçirilmesi sağlanıyor.

Bunlardan başka, denizlerdeki çırpıntılardan dalgaların olanaklarından da yararlanmak yeni tasarılar arasında. Günümüzde pek inandırıcı olmasa da, insanların, denizlerden daha fazla yararlanacağı, şimdiye dek erişilmemiş hazine değerindeki güçleri kullanacağı kesin. Unutmamak gerekir ki, **Jules Verne, 'Aya Yolculuk'** kitabını yazarken, kendisinden 60 yıl sonra bir insanın ay yüzeyinde yürüyeceğinden hiç kuşku duymuyordu.

Pireler Nasıl Konuşurlar?

KUŞLARIN ve arıların kendi aralarında konuştukları, bilim adamları tarafından örneklerle gösterilmiştir. Son yapılan çalışmalara göre, pirelerin de konuştukları saptanmıştır.

Pireler, genellikle pek sevimli yaratıklar olarak görülmezler. Ama son zamanlarda yapılan çalışmalar, bu sevimli görülmeyen yaratıkların, aralarında iletişim kurma yetisine sahip olduklarını ortaya koymuştur. Yeni araştırmalar böceklerin çok yüksek ses dalgaları aracılığıyla iletişim kurabildiklerini öne sürmektedir.

Amerika'da yapılan çalışmalarda, pirelerin özellikle iskelet yapıları incelenmiş, arka taraflarında duyu gücü yüksek olan bazı kıllı organları üzerinde çalışmalar odaklanmıştır.

Araştırmacıların kanısına göre, bu bölge bir anten görevini yerine getirmektedir. Çok yüksek ses dagalarına karşı duyarlı olan bu kısımdaki kıllar bu sesler karnındaki küçük hava delikleri tarafından yaratılmaktadır. Böylece, yüksek ses dalgaları üreten bir pire, bir başka pirenin dikkatini çekebilir, o pire de bu mesajı yine arka tarafındaki duyarlı organıyla algılayabilir.

Pirelerin de artık kendi aralarında bir çeşit iletişim kurduğunun ortaya çıkması, bilim adamlarının aklına başka bir soru getirmiştir. Pireler aralarında ne konuşurlar? Bunu tahmin etmek çok zor değildir. Hayvanların temel güdüleri beslenmedir. Onlar için en önemli olan bu güdünün doyurulması, en temel gereksinimlerinin yerine gelmesi demektir.

Bilim adamlarının bulgularına göre, bir besin kaynağı bulan pire, diğerlerini çağırmak isterse, işte, o zaman yüksek dalgalı seslerle mesajı ulaştıracaktır.

GONYOMETRE (Gönye)

GONYOMETRE denildiğinde genel olarak tüm açıölçer aletler akla gelir. Sözcüğün aslı da Yunanca'dan gelmektedir ve tam tamına **"açıölçer"** anlamına gelir.

Çok eski zamanlardanberi bu ölçüm, uzaklık ölçümü kadar önemli bulunmuştur: Yön bulma, yükseklik ölçme, astronomi, denizci ve karacılar için rota saptama, harita çizme vb. birçok yerde kullanılmaktadır. Bilimin bir kolu olan **Trigonometri**'nin konusu açılar ve açılar arasındaki ilişkilerdir. Gönye okullarda kullanılan ve herkesin bildiği bir açıölçerdir. Üzerinde açılar işaretlenmiş olan bir yarım dairedir, tam ortasındaki işaretli yer açının bir ucudur, yarım dairenin üzerindeki sayılardan okuyarak ölçümü yaparız.

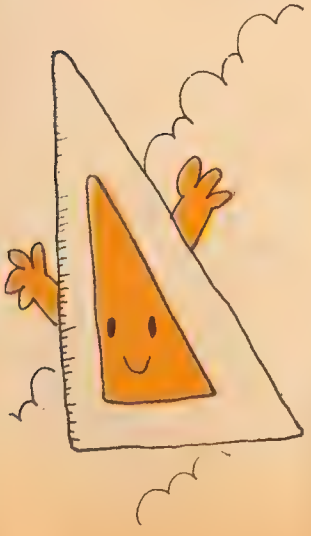

Doğal olarak, çizimcinin kullandığı basit açıölçer ile örneğin harita çiziminde kullanılan karmaşık açıölçer arasında çok fark vardır. Örneğin eğimölçer hem daha az karmaşık hem de kullanımı daha basit bir alettir, yerin eğimini ölçmekte kullanılır. Mineroloiide de gönye, kristallerin açılarını ölçmek için kullanılır.

Gönyenin daha karmaşık şekillerinden olan **Takeometre** ayaklar üzerine oturtulmuştur ve optik ölçümler yapar. Topografya için vazgeçilmez aletlerdir. Optik prizmalar ve yansımaları, ufuk çizgisine göre yüksekliği, vb. titizlik isteyen ölçümleri yapar.

Haritalar için ölçüm yaparken belli bir nokta esas alınır, bu noktaya göre çıkıntılar ve birkaç kilometre uzaklıktaki bir üçüncü nokta belirlenir, böylece üçgenimiz elde edilmiştir, kenarları, alanı ve haritamızda sınırlarını belirleyecek öteki tüm ayrıntıları ölçülmüştür.

Bu ilk üçgenden başlayarak ölçümümüzü başka noktalara doğru genişletebiliriz, böylece üçgenimizi yeni üçgenler ekleyerek harita çapında genişletiriz. Topografyada bu işleme **"üçgenlere bölünme"** denir.

Dağlarda dolaşan biri için bu **"trigonometrik noktalar"**a rastlamak çok doğaldır, örneğin işaretli bir taş yığını. Bunun gibi çan kuleleri, kayalıklar da aynı işlevi görür, yani resmi harita çizimlerinde kullanılırlar.

Bugün hava fotoğrafçılığının gelişmiş olması, **gonyometre**'nin ve kardeşi **tekaoketre**'nin topografya'da önemini azaltmıştır. Örneğin bir tünel açılacaksa tepenin iki ucundan işe başlanır, öyle ki birkaç santimetre yanılma payı dışında, iki galeri yolun ortasında birleşirler, bu birleşmeyi bu kadar kesin sağlayabilen yine bizim açıölçerlerimizdir.

ÖYKÜ

CELAL ÖZCAN

ANAMIN İLACI

Resimleyen: Ceyda Figen

BABAM Kore savaşına gitmişti. Öteki askerlerimizle birlikte. Kendisini uğurladığımız günü hiç unutamam. Sanki savaşmaya değil, güzel ve büyülü bir düş ülkesine gidiyordu. Oradan, o bilmediğimiz yerden kimbilir neler getirecekti? Anam, babamın gidişine ağlarken ben seviniyordum. Oyuncaklar, yemişler, çukulatalar, giyecekler getirecekti bana. Öyle söz vermişti. "Eğer ağlamazsan, eğer ananı üzmezsen, mektup yazarsan, istediğin şeyi getiririm." demişti. Ben de biricik babacığımın öğütlerine uymuştum.

Ama, gelmedi. Babam dönmedi geri. Kimi şehit düştü diyordu, kimi de, kayıplar arasında, ne olduğu belli değil diyordu.

Anam hasta düştü. Ağlamaktan gözleri görmez oldu dünyayı. Bense, hâlâ 'gelecek' diye bekler dururum.

Bizim köy, Doğu Anadolu'dadır. Yüksek dağ sırtlarından birinde. Yalnız başına, öylece bırakılmış üç-beş evlik bir yer. Yenice köyüne bağlı bir mahallecik. Bizim o yörelerde bu tür yerleşik alana 'mezra' derler.

MEVSİM kıştı. Anam genç yaşına karşın, yalnızlıktan, acıdan, geçim sıkıntısından çökmüştü. Bir de kış günlerinin getirdiği dertleri eklerseniz, onun ne durumda olduğunu kestirebilirsiniz. Hastalığı vardı. Neydi bilemezdik. Bir sancı tutardı karnını, titrerdi, kıvranırdı. Nöbet gelince inler, ağlardı. Ben de dayanamaz, onunla beraber ağlardım. Bir ay kadar önce, öğretmenimiz kasabaya giderken yardımcı oldu; komşumuz Nezire Teyze'yle anamı da götürdü. Doktora göründüler. Doktor, anamın hastalığının ameliyatla geçebileceğini söylemiş. Ameliyat da büyük kentlerde, büyük hastanelerde olurmuş. Karşılığında istenen para da bizim ödeyeceğimiz cinsten değilmiş; çok tutuyormuş. Anam, kasabadan bir-iki kutu ilaçla döndü. İlacını her gün içiyordu.

Anam, böyle sancılar içinde inleyip dururken, ben evimizin bazı işlerini görüyordum. Fırsat buldukça da kasaba yolunda bulunan okulumuza gidiyordum. Beşinci sınıftaydım. Sabah erkenden kalkardım. Tek ineğimiz vardı. Garip, zayıf ineğimiz gene de iyiydi. Süt verirdi. Alışmıştım, ben sağardım onu. Sütü kaynatır içerdim. Anama da içirirdim.

O gün akşamüstü döndüğümde, anamı evde bulamadım. Rüzgârın esimi çoğalmıştı. Evimizin kırık dökük kapısı açıktı. Esintiden gıcırtı çıkararak açılıp kapanıyordu. Merak ettim. Etrafı aradım. Sonra ahıra koştum. Anam yerde yatıyor, inildiyordu. Demek gene sancıları tutmuştu. Komşumuz Nazire Teyze'yi çağırdım. İkimiz iki yandan tutup, anamı odaya götürdük. Sedire yatırdık. Ateşler içindeydi. Ağrısı çoktu ki, acı acı bağırıyordu. Ne yapacağımı şaşırmıştım. Nazire Teyze su ısıttı, kolonyalar buldu; anamın alnına koydu, kollarına, ayaklarına sürdü.

"Ateşi de epeyi çok evlâdım." dedi. "İlaç iyi geliyordu. Kasabaya bir giden yok ki getirsin. Ah bizim kara yazımız aah!.." diye bağırıp çağırıyordu.

Koşup aradım, ilaç kutusunu buldum. Boştu. Bitmişti. Kasaba üç saatlik bir yerdeydi. Zorunlu işi düşmeyince kimse de gitmezdi oraya. Ne yapacaktık?

Anam sabaha kadar inledi durdu. Sabahleyin ineğimizi gene yemledim. Suyunu verdim. Sağımını yaptım. Sütü kaynatıp anama içirmek istedim. Almadı. Az sonra Nazire Teyze gene geldi. Yaşlı kadının kocası Ömer Dayı ölmüştü. Tek oğlu İstanbul'da çalışıyordu. Bir kızıysa Tepeköy'de kocadaydı. Üç beş evlik bir 'mezra' olan burada, birbirimize dayak destek oluyorduk. Akşamları bana masal anlatıyordu. Başımı dizine koyardım. Hem saçlarımı okşar, hem anlatırdı. "Babamı da anlatsana Nazire Teyze." derdim. "Baban şimdi gâvurlarla savaşıyor." "Niye ama Nazire Teyze?" "Ben de bilmem be evladım. Gurbet illerde, kimin için, kime karşı silah kullandığını ne bileyim?" Böyle der, gene masallara geçerdi. Babamı unutturmaya çalışırdı.

Dün öğretmenimiz şöyle demişti:

"Çok önemli bir konu işleyeceğiz. Sakın gelmemezlik etmeyin."

Durum böyle olunca, anam kıvranırken bile olsa, okula gitmemek kötüydü. Öğretmenimi çok seviyordum. Bize en acı günlerimizde yardımcı olmuştu. Belki şimdi de birşeyler yapabilirdi.

"'Nazire Teyze, sen anama bakıversen de ben okula kadar gitsem nasıl olur?" dedim.

"Elbette git be evladım. Hadi hiç durma. Ben bakmaz mıyım anana. Bizim yazımız bir yazılmış oğul, hadi sen var yetiş okuluna."

Torbamı aldım gene. Kitaplarımı ve defterlerimi de koydum içine. Kapıdan çıkarken Nazire Teyze seslendi.

"Tahir!.. Hele dur biraz evladım."

"Ne var teyze?"

Elinde anamın boş ilaç kutusu vardı.

"Öğretmenine bu kutuyu götür. Okulunuz yol üzerinde ya, bakarsın bir geçen olur. Kasabaya inen falan çıkıverir. Söyle öğretmenine, bu ilaçtan ısmarlasın. Anam çok hasta, de. Hadi benim tosunum. Şu yirmi lirayı da al, ilaç için ver.' Kerem ağabeyin İstanbul'dan para yollamıştı, bana lâzım değil şimdi. Koş haydi, çabuk yetiş."

Kutuyu ve parayı aldım. Yola koştum.

Kar tekrar başlamıştı. Yolu seçmek zordu. Ama ben alışıktım. Yine de kardan, tipiden önümü pek göremiyordum. Kar taneleri gözlerime iniyor, kirpiklerime takılıyordu. Başımda yünden bir 'kap' vardı. Yandan kulaklarımı örtebiliyordu. Bata çıka, oflaya puflaya yürüyordum.

Ama her adımda köyden uzaklaştığımı, insansız, ürperti veren bir doğa ortamında yalnız olduğumu düşündükçe korkum da yeni şekillere bürünüyordu. İşte, rüzgâr yine uğuldamaya başladı. Dolaya bakındım, kimseler yoktu. Kasabaya giden yolda yalnızdım. Kar kaplı geniş, uçsuz bucaksız boşlukta tektim. Ya bir kurt çıkarsa, ya beni yerse?.. Anamın ilacı n'olacak o zaman? Okul neredeydi? Şu yanda mı? Yoksa şöyle mi yürüsem? Hani ben yönümü biliyordum? Ne oldu bana böyle? Okula varan yokuşun doruğunda bir ağaç vardı. Çam ağacıydı. Topacık, ufacık. Tepeye adını veren. 'Tekçam' dediğimiz. Hani, nerde o?

Ayaklarım da uyuşmuş. Düşüyor, kapaklanıyorum. Kalkıyorum ama, bir adım sonra gene kapaklanıyorum. Sanki gerçekte değil düşteyim. Ya sayıklıyorum, ya da duyacakmış gibi babama sesleniyorum. Taa Uzakdoğuda, Kore'de kalmış babama: "Heey baba!.. Çık, gel oralardan. Silahınla gel. Şu kar bulutuna bürünmüş, sinsileşmiş herşeye kurşunlarını sık. Yolumu aç. Kasabaya ulaşayım, anamın ilacını alayım, yetiştirip içireyim. Hadi baba!. Ha.. di.. ba.. ba!.. Ha.. d.... ba...a.... ıng!....."

HER yanım uyuşmuş. Soğuk mu, sıcak mı? duyamıyorum. Ama yarı aralık gözüme bir oda ilişiyor. Evet evet, bizim ev burası. Ben evdeyim. Hem de yatakta. Bu ne böyle? Başucum kalabalıklaşmış. Şu öğretmenim değil mi? Ya alnımda yumuşak, sevecen elini gezdiren? Bu anamdı benim. Gülümsüyordu. Ağlıyordu da. "Yuvruumm!.." diyordu. Bişey mi oldu acaba? Bak, birkaç okul arkadaşım da gelmiş. Hepsi yanımda.

"Ne oldu ana? Bana ne oldu?"

"Yok bir şeyin yavrum. Sağsın ya, bu bana yeter."

Nazire Teyze hem çıkıştı hem anlattı:

"Sağsın amma, dua ek ki arkadaşlarınla öğretmenin seni kurtardılar. Ne işin vardı kasaba yolunda? Ha? Deyyus oğlu! Okula gidemedin mi?"

Birden ayıldım. Yataktan fırladım. "Hani ceketim Nerde?" diye bağırdım. "Anama ilaç alacağım. Ben kasabaya gedeceğim."

Arkamdan yetişen, kollarını bedenime saran anamdı. "Oğluum, yavruum!." diyordu. "İlacım geldi bir tanem. Öğretmen Bey sağolsun, hemen getirtti.

"Ya ana, ben doktora gidiyordum. Niye gidememişim ki ana?"

"Yoldan çıkmışsın oğul. Tekçam'ın altındaki hendeğe düşmüşsün."

Arkadaşım Sadık anamın sözünü keserek merakımı gideren açıklamayı tamamladı: "Ben gördümdü önce. Nazif'le okula geç kalmıştık. Kestirmeden gidelim dedik. Hendekte seni gördük. Hemen omuzlayıp okula, ordan da buraya ulaştırdık."

"İki günden beri de kendinde değilsin. Hep yatıyor ve sayıklıyorsun."

Ayağımdaki sızılar o günden kalmadır arkadaşlarım. O karlı, tipili garipsi günlerden. Ama ne çare, daha birçok 'Tahir' var bugün; o tipilerde ilaca, hastaneye, okula, oduna, suya, ekmeğe koşan. Hendeğe yuvarlanan, kurda kuşa yem olan, belki de ölen. Geliniz azcık onları düşünelim, haydi. Bir şeyler yapabilir miyiz? Karara duralım.

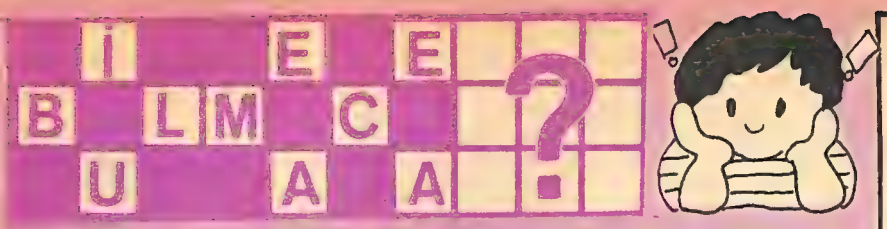

RESİM ve GÖLGESİ: Resim ve gölgesi arasında altı küçük fark vardır. Onları bulabilir misiniz?

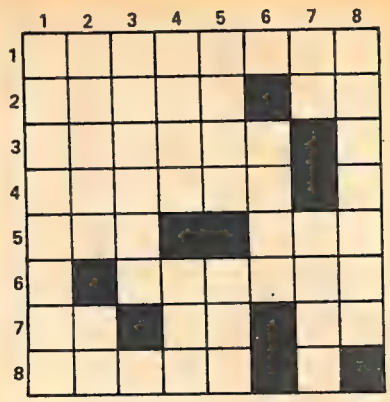

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1- Bir spor dalı. 2- Yürekli gözü pek. - Bir nota. 3- Sıcaklığı çok yüksek ya da çok düşük olmayan yer. 4- Temelsiz, eğreti yapı. 5- Hastalıklara karşı bağışıklık kazanmak için kana verilen eriyik- (tersi) bir sayı. 6- Bir tür koltuk. 7- Bir organımız - Bir nota - İlave. 8- Bir ay adı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- İstanbul'da bir semt. 2- Herhangi bir endişeden ileri gelen heyecan - Bir nota. 3- Isırılan yerde kalan iz. 4- Bir gün adı - Bir hayvan. 5- Komşu bir ülke - (tersi) İkinci tekil şahıs. 6- Bir bitki 7- Irlanan şey, türkü - Bir tür kumaş. 8- Bir böcek.

Arıyı, çiçeğe ulaştıracak yolu bulabilir misiniz?

SAĞOL RED KİT SEN OLMASAYDIN BU AF BELGESİNİ ZOR ALIRDIM.

O DEĞİL DE, ŞİMDİ BEN NE YAPACAĞIM? ADAM SENİN SUÇLARININ SORUMLULUĞUNU BANA YIKTI!..

AMAN BAY RED KİT, KOSKOCA ADAMSINIZ, UFACIK BİR SORUMLULUKTAN KAÇILIR MI CANIM!..

BANA BAK! BUNDAN SONRA GÖZÜM HEP ÜSTÜNDE OLACAK...

HEY! O ELMAYI NEREDEN ALDIN?

KOY ONU YERİNE BAKALIM.

PEKÂLÂ KOYUYORUM. BU KADAR KIZACAK NE VAR BUNDA? ALT TARAFI..

!?

BİR KAÇ ELMA İÇİN...

???

MEMNUN OLDUN MU?

BAĞDAKİ NAL HIRSIZIDIR. AMAN DİKKAT ET!..

AMA KİBAR BİRİNE BENZİYOR...

YEDİKTEN SONRA DİŞLERİNİ BİR KEZ DAHA YENİDEN SAY.!.

ANLAŞILDI!..

TEK ÇIKAR YOL, BUNU KİMSENİN OLMADIĞI GÖLE GÖTÜRÜP BIRAKMAK...

NE GÖRKEMLİ BİR MANZARA!.. GÜNEŞ BATARKEN TÜM BOZKIR KIPKIRMIZI... BANA ESKİ BİR YALNIZ YAŞAYAN KOVBOY ŞARKISINI ANIMSATIYOR...
BİZ BU MANZARAYI ÇOK GÖRDÜK...
OUHU, OUHU, OUHU!..
BU DA NESİ?..
KIZILDERİLİLER. ATEŞ YAKACAĞIZ. BİRAZ ODUN GETİRİR MİSİNİZ?
O TÜYLERİ NEREDEN BULDUN?
BİLMEM. ELLERİME DİKKAT ETMEDİM. BELKİ DE FARKINDA OLMADAN BİR TAVUĞA RASTLAMIŞ OLABİLİRİM...
BUNLAR TAVUK TÜYÜ DEĞİL...
KIZILDERİLİ TÜYÜ!..

BU ÜLKE SÜRPRİZLERLE DOLU. BU TÜYLÜ ADAMLAR KİM?..
SİYU'LAR... SANIRIM SAVAŞ HAZIRLIĞI İÇİNDELER.
NEYSE Kİ. ŞEFLERİ KIZIL KÖPEĞİ TANIYORUM.
YANİ BİZİM DE KATILABİLECEĞİMİZ BİR FOLKLOR EĞLENCESİ OLACAK DESENİZE...
ÖYLE DE DENEBİLİR. AMA BİZİM İÇİN PEK EĞLENCELİ OLACAĞINI SANMAM...
KIZIL KÖPEĞİN KALBİ, ESKİ DOSTU RED KİT'İ YENİDEN GÖRMEKTEN KÜT KÜT ATIYOR... SANA SEVGİM, BOZKIRIN OTLARININ SAYISINDAN FAZLA...
VAY BE!..
BÜYÜK ŞEF GÜZEL KONUŞTU... AMA, ÖYLEYSE NEDEN ESKİ DOSTUNUN ELİNİ KOLUNU BAĞLADI?
ONA, ŞİMDİYE KADAR YAPTIKLARININ KARŞILIĞINI ÖDEMEK...
"...VE SAFAKLA BİRLİKTE MANİTU İÇİN KURBAN ETMEK ÜZERE BURAYA GETİRİLDİ...
SABAHA KADAR ONLARI BU ÇADIRDA KAPATIN!

BELKİ DE MANİTU İÇİN KURBAN EDİLMEK ÇOK ONURLU BİR ŞEY AMA, GENE DE İÇİMDE BİR DUYGU, BU TÖRENE KATILMAMAMIN DAHA İYİ OLACAĞINI SÖYLÜYOR...
EVET AMA NASIL ?
İŞTE BÖYLE!..
İPLERİ NASIL ÇÖZDÜN ?..
ESKİDEN SAHNEDE KULLANDIĞIM NUMARALARDAN BİRİNİ UYGULAYARAK...
DİKKAT, BİRİ GELİYOR!..
ŞİMDİ DE KAYBOLMA NUMARASINI YAPMALI...
KURBAN TÖRENİ İÇİN KAZANI HAZIRLAYIN!..
UGH!
DUYDUM, DUYDUM! GELİYORUM!
DAHA HIZLI BAY RED KİT!..
BAY DÜLDÜL DEMEK İSTİYORSUN HERHALDE?
?
TUTUKLULAR KAÇTI! PEŞLERİNDEN GİDİN!

İLGİNÇ ÖYKÜLERİYLE BULUŞLAR 5

SENEFELDER ve LİTOGRAFİ

ÖNEMLİ buluşlar arasında, baskının yeri ayrıdır. Çünkü, bu gün okuyabildiğimiz kitaplar, dergiler, hep baskı sayesinde olanaklı olmaktadır. Yazarın aklındakileri okura aktarabilmesi, ancak baskı ile gerçekleşebilir. Bu gün baskıların çoğunda "ofset litografi" denilen bir yöntem kullanılmaktadır.

Yazının, baskıdan çok daha önce bulunduğunu hepimiz biliriz. İlk yazı resimler biçimindeydi. Zamanla resimler yerlerini dile bıraktılar ve bu yolla düşünceler de ifade edilmeye başlandı.

Ele alacağımız baskı yöntemi litografi, iki Yunanca sözcükten oluşmaktadır, "taş" ve "yazı" , litografi, "taş üzerine yazma" anlamına gelmektedir. Taşlar ve kayalar ilk insanların yazı araçlarıydı. Taş üzerine yazmanın en önemli özelliği, yazılanların kalıcılığının sağlanmasıydı. Ama yüz yıllar geçtikçe, insan oğlu oradan oraya giderken, bu taşları yanında taşıması zor olmaya başladı. Bu yüzden de taşınması daha kolay olan maddelere yazmaya başladı, bunların arasında tahta ve madenler önemli bir yer tutar.

Çeşitli maddeler üzerine şekiller oyma, önceleri bir çeşit sanattı. Bu yolla çeşitli süs eşyaları yapılıyordu. Daha sonra, özellikle yüzükler üzerine yapılan oymalar muma batırılarak mühür olarak kullanıldı. Aynı şekilde, oyulan yerlere mürekkep sürülüp, şekil olduğu gibi kâğıtın ya da kullanılan diğer maddenin üstüne çıkabiliyordu. Baskısı yapılmak istenen düzey eğer düz değilse, iki tür baskı işlemi kullanılabilir. Ya kabarık harflerin üstüne mürekkep dökülür ve kâğıda basılır, ya da şekiller baskı yapılacak düzeye oyulur ve mürekkeple doldurulur, kabarık düzey iyice silinir, baskı yapılacak düzeye bastırılır.

Litografi, düz bir düzey üzerinde yapılan baskıdır, yani içinde oyuklar olmadan. İşte, litografinin özelliği budur. Bu süreç nasıl ortaya çıkmıştır?

Tiyatro ile uğraşan Alman Senefelder ailesinin Aloys adlı oğulları, tiyatro için oyunlar yazmaktadır. Yazdıkları beğeniyle karşılanır. Yazdığı öyküleri bastırır ve para kazanmak için satar. Ama baskı parası çok tuttuğu için bundan sonra yazdıklarını kendisi basmaya niyetlenir. Baskının Aloys'un yaşadığı zamandan çok önce ortaya çıktığını biliyoruz. Ama o devirde bu tür baskı hala çok pahalı olduğu için Aloys başka yollar denemeye karar verir.

İnce bakır plakalar üzerine harfler kesmekle işe başlar. Harflerin basıldıkları zaman doğru bir biçimde görülebilmeleri için kesilen harflerin aynada görülüyormuş gibi, yani tersten görünmeleri gerekir, Bu işi bakır plakalarla yapmak zor olduğu için Aloys bir tür taş kullanmaya başlar. Bu işte de başarılı olur.

Baskı işleri sırasında, annesinin bir isteği onun büyük buluşuna yol açar. Annesi ondan bir liste yapmasını ister. Aloys bu listeyi bir taş parçasına yazmayı dener. Kullandığı mürekkep sabun, mum ve karbondan yapılmıştır ve biraz da kurumuştur. Zar zor, listeyi bu kurumuş mürekkep ile taş parçasının üstüne yazar. Listenin kullanılması bitince, Aloys üstündekileri silmeye çalışır. Ama bir türlü çıkaramaz, yıkar yine olmaz. Bu kez taşın üstüne biraz asit döker. Şaşkınlıkla asitin mürekkebi değil de, mürekkepli olmayan taşı bozduğunu görür. Taşın üzerine yazılı sözcükler bütün düzeyin üstüne çıkmıştır. Bunu bir kâğıt parçasının üstüne basar.

Büyük bir merakla araştırmalarını sürdürür. Kullandığı yağlı mürekkep suyun etkili olmasını engellemiştir. Taşı asitle biçimlendirmenin gerekmediği ortaya çıkmıştır. Bütün yapılması gereken, düzey üzerinde iki farklı alan oluşturmaktır. Bu alanlardan biri mürekkebin içine girmesine elverişli bir alan, diğeri elverişsiz bir alan olacaktır. Aloys bunu dener. Katılaşmış mürekkebiyle taşın üstüne bir şekil yapar, ıslatır ve üstüne biraz sıvı mürekkep döker. Mürekkep yalnızca şekilin üstünde kalır, taşın ıslak kısmında hiç mürekkep yoktur. Kâğıtı taşın üstüne bastırıp kaldırınca, istediği şekil kâğıta çıkar. Aloys'un bu buluşu, her yeni buluş gibi, önceleri kuşkuyla karşılanmış, sonra yaygın bir biçimde, özellikle sanatçılar tarafından kullanılmaya başlanmıştır.

Hazırlayan: Hikmet Altınkaynak

İnce Memed, Peri Bacaları, Ağrı Dağı Efsanesi

YAŞAR KEMAL

GÜNÜMÜZ Türk edebiyatının ünlü roman, hikâye ve röportaj yazarlarından olan **Yaşar Kemal**, 1922 yılında **Adana**'nın Osmaniye ilçesine bağlı Gökçeli (Hemite) köyünde doğdu. Dört yaşında babasını yitirdi. İlkokula köyüne iki saatlik uzaklıktaki Burhanlı İlkokulu'nda başladı. Sonra Kadirli'ye taşınılınca Cumhuriyet İlkokulu'na geçti, buradan mezun oldu. (1938). Daha sonra girdiği Adana 1. Ortaokulu'nu son sınıfta bırakmak zorunda kaldı (1941). On yıl, içlerinde ırgatlık, amelebaşılık, kundura çıraklığı, öğretmen vekilliği, arzuhalcilik, su bekçiliği, kâtiplik, memurluk da olan kırka yakın işe girip çıktı, İstanbul'a gelerek Cumhuriyet Gazetesi'ne girdi (1951). Röportajlar yaptı, fıkralar yazdı. Türkiye Yazarlar Sendikası'nın kurucuları arasında yer alıp ilk genel başkanlığını yaptı. Şimdi serbest yazar olarak çalışmalarını sürdürüyor.

Yaşar Kemal, edebiyata şiirler yazarak girdi. İlk ürünlerini asıl adı olan **Kemal Sadık Göğçeli** imzasıyla yayımladı. **Ülkü, Kovan, Millet, Başpınar** şiirlerinin çıktığı ilk dergilerdir. **Yaşar Kemal**, ilk röportajlarını da Çukurova'da yaptı. Yayımlandığında büyük etkiler yarattı. Kısa zamanda adını duyurdu. Çıkan **Sarı Sıcak** ve **Teneke** adlı hikâye kitaplarıyla da bu alandaki başarısını kanıtladı. **İnce Memed**'in ilk cildiyle adı evrensel düzeye çıktı. Bu kitabıyla 1955 Varlık Roman Armağanı kazandı. **Yer Demir Gök Bakır** oyunu, uluslararası Nancy Tiyatro Festivali'nde birincilik ödülünü aldı. **Demirciler Çarşısı Cinayeti** ile 1974 Madaralı Roman Ödülü'nü kazandı. 1982 yılında Uluslararası Del Duca Ödülü'ne layık görüldü. 1984'te ise, Fransa Cumhurbaşkanı tarafından da **Legion d'honneur** (Lejyon Dönör) **Nişanı** verildi.

Yaşar Kemal, yeni Türk romanının kurucusu, Evrensel ölçülerde temsilcisi bir yazarımızdır.

KİTAPLARININ KONULARI

BUGÜN III. cildi çıkan İnce Memed'in ilk cildi 1955 yılında yayımlanmıştır. Bunu Yaşar Kemal şu sözlerle tanıtır: "1925-1933 yılları arasında Toros Dağları'nda yüzelliden fazla eşkiya dolaşırdı. Hikâyesini ettiğimiz İnce Memed bunlardan biridir." Yaşar Kemal, İnce Memed'in bu serüvenine II. ve III. cilttekileri ekledi. Şiirsel dili, olağanüstü betimlemeleri romanlarındaki serüvenler kadar önem taşır. Bu dil için şair Ali Püsküllüoğlu, "Yaşar Kemal Sözlüğü" adıyla bir sözlük hazırlamıştır.

Peri Bacaları bir röportaj kitabıdır. Ağrı Dağı Efsanesi ise, Ağrı dolaylarında geçen bir aşk olayıdır. Eser, masal/destan karışımı bir yapıya sahiptir. Tüm masallarda olduğu gibi, bunda da zaman pek belli değildir. Ama Osmanlı İmparatorluğu dönemine rastlar. Sorik köyünden Ahmet, Doğubayazıt Paşa'sı Mahmut Han'ın kızı Gülbahar'ı sever. Ne var ki, birçok halk hikâyesinde olduğu gibi, bunda da çeşitli engeller ortaya çıkar. Ahmet'in dağda bir deprem yüzünden, yamaçtaki Küp Gölü'nün derinliklerinde boğulmasıyla, bu sevda acıyla erer.

EDEBİYATIMIZDAKİ YERİ

YAŞAR KEMAL, yeni Türk romanının kurucusu, evrensel ölçülerde temsilcisi bir yazarımızdır. Onun roman anlayışına getirdiği, ya da romanlarında uyguladığı yol, destansı bir yapıya sahiptir. Bu nedenle de dünyanın en yaygın 30 diline çevrilmiş, birkaç kez Nobel Ödülü verilmesi gündeme gelmiştir. Eserlerinden yapılan uyarlamalarla oyunlar ve filmler yapılmıştır. Fransa'nın Le Matin gazetesi yazarlarından eleştirmen Françoise Xenakis şöyle yazmıştır: "Yaşar Kemal büyük, çok büyük bir yazardır. Ne yazık ki Nobel'i sürekli olarak kaçırıyor. Oysa Nobelciler böyle epik bir yazara Nobel'i vermekle kendi ödüllerini epeyce şereflendirirlerdi."

YAŞAR KEMAL'den Bir Örnek

EKİN

ŞAŞIRIP kaldı. Neredeydi? Gözlerini iki yumruğuyla çöke çöke oğuşturdu. Toprağa dayalı çenesini kaldırıp da, bir türlü yukarı bakamıyordu. Yel estikçe üstündeki başak yüklü ekinler dalgalanıyor dalgalanıp hışırdıyordu. Taze ekin, güneşli ekin kokusu başkadır. Günlerce adamın genzinde kalır. Nereye gidersen git, seni taze bir ekin kokusu yeşil yeşil kovalar. Bura neresi? Köyün yakınındaysa, bu tarla kimin?.

— — — — — — —

Vakit ikindi olmalıdır. Ne biliyordu vaktin ikindi olduğunu? Hiç. Belki canı öyle istiyordu. İkindi üstü ekinler daha çok toprağa yatar. Garbi yeli amansız esiyordu. Bir ikindi vakti... Amcasından küsmüşler başka bir amcasına gidiyorlardı anasıyla. Çekilmez bir sarı sıcak vardı. Ova sapsarıydı. Ekinlerin biçim zamanı gelmişti. Ve ovada ne insan, ne kuş, ne de canlı bir yaratık... Anasıyla tozlu, çok tozlu yola tek başlarına, kocaman ovanın ortasına yapayalnız düşmüşlerdi, Susuzluktan canları çıkmıştı. Anasının arkasından dizleri kesilerek geliyordu. Yalın ayakları, sıcak tozlara gömülüp cayır cayır yanıyordu. Tâ uzaklarda, yolun ortasında bir parıltı göründü. Bir başka türlü, yalp yalp ediyordu. Anası arkasına dönüp ona baktı. Anasının kara kocaman gözleri ıpıslaktı. Kapkara, kocaman ıslak ıslak yanan bir çift göz... Parıltıya doğru hızlı hızlı yürüdüler Ter içinde kalmışlardı. Ana parıltının başında durdu. Yolur ortasına bir sürü cam kırığı serpilmişti. Ana eğilip cam kırıklarını elledi. Sonra yolun kıyısına oturup başını iki eli arasına aldı. Cam kırıklarının bulunduğu yerden ayrıldıkları zaman akşama doğruydu. Gün batıncaya kadar arkasına dönüp dönüp baktı. Cam kırıkları gün batıncaya kadar ovanın ortasında, yolun tozlarında balkıdı durdu. Güneşli, düz bir ovada bir su, ince bir şerit şeklinde, yalp yalp ederek nasıl akar.. Cam kırıkları gözlerinin önünden öyle aktı.

Ekinleri sallamadan arka üstü dönmeli. Ekinler, rüzgârla yatıyor. Şöyle bir kalksam, dedi. şöyle bir dört yanıma baksam olmazmı ki, dedi. Olmaz, dedi kendi kendine. Ya buralarda arıyorlarsa.. Sonra, başımı usuldan kaldırır bakarım, dedi. Sonra, neme gerek görürler, dedi.. Başını kaldırmağı bir canı çekiyordu ki... Tâ ötede koskocaman bir deniz vardı. Denizin üstünden bu yana doğru süt beyaz bulutlar gelirdi. Bir zamandı.

Bundan çok evveldi. Belki de çocukluğundaydı. Ne zamandı o? Kafa yormağa değmez. Ne zaman olursa olsun... Büyük kardeşim İsmail... İsmail iyi pamuk toplar... Pamuk tarlası... Pamuk tarlası o kocaman denizin kıyısında. Gece... Gecede öbek öbek pamuklar... Deniz kıyısında sazlık... Sazlıktan bir ördek kalkıyor... Bir ördek sürüsü... Ördek sürüsü katar katar oldu. Öndeki tek uçan ördeğe kılavuz derler. Durmuş Emminin bir çocuk gövdesi kadar, elleri vardır. Ellerinde, deniz kıyısında bulduğu bembeyaz, kocaman, kireç gibi şeyi sezer... Deniz kokusu...

— — — — — — — — —

Titredi toprak yanıyordu. Zorla nefes aldı. Toprağa gelen yerleri uyuşmuştu. Birden susadığı aklına geldi. İçi köz gibi yandı. Şöyle, başını kaldırıp dört yana bir bakabilse.. Burası neresidir acep? Ekinlerin hışırtısı durdu. Bir korku, bir boşluk.. Sol kol acıyor. Kırık mı? Göz ucuyla baktı. Yırtık elbisede kan kurumuştu.

— — — — — — — — —

Bacaklarının derisi çekiliyor. Kurumuş.. Deri çatır çatır ediyor sanki. Bacaklarına baksa... Rüzgâr haylidir esmiyor. Ekinler kıpırdar. Belki görürler. Ama deriye noldu böyle? Bacaklar.. Bir şey mi var? Ya ayağa kalkamazsa.. Bacaklarını kımıldatınca ekinler hışırdadı. Korkup büzüldü. Bulurlarsa!.. Ne yaparlar? Düşünmeğe çalıştı.

Bütün bedeni bir ateş içinde kaldı. Ürperdi.

Bir örümcek, ekinden ekine ağını germişti. Bir köşesine de oturmuştu. Kımıldamadan, orada öylece duruyordu. Ağa, küçük küçük sinekler yapışmıştı.

Biz toz bulutu arkasındaki.. Toz bulutunun arkasında bir kalabalık, bir kalabalık.. Ama ne kalabalık! Telaş, gürültü. "Ne yapayım şimdi? Ben bir şey yapmadım ki.. Suç onun. Bizim suyu kesen o.

Eldeki taş.. Taş bu kadar kocaman mıydı? Taşı yedikten sonra, kan içinde debelenen adam. "Suyu kesmeseydi o da. Nasıl yaptım bu işi?"

Dün kuşluk vaktinden beri koşuyordu. Dün kuşluk vaktinden beri. Aradan bir gece geçti. Bu ekin tarlası..

"Dün geceden beri uyku dünek yok," dedi.

Yüreği koparcasına çarpmağa başladı. Ya öldüyse? Öldüyse ne olur? Suç onun. Bir damla su için. Bizim tarla.. Bir lokma su..

"Keşki," dedi, "o taşı vurmasaydım. Ama ölmedi. Neden ölsün? Bir taştan bir adam ölür mü? Ölürse ölür."

Toprağa iyice yapıştı. Gün aşağılara iniyor, akşam oluyordu.

Sonra, kendini iyice inandırmağa çalıştı. "Kan aksa da bir taştan adam ölmez." Rahatladı.

Hiç farkında olmamıştı. Yattığı yerde bir karınca yuvası vardı. Kara karıncalar yuvalarına yiyecek taşıyorlar. Karıncalar koklaşıyorlar. Karıncalara daldı. Bir ara gözü örümcek ağına ilişti. Köşedeki örümcek kıpırdamıyordu. Tuttu örümceğin ağını bozdu. Örümcek ekinden ekine gözden kayboldu.

Birden farketti ki, karıncaları, ekinleri iyice seçemiyor.

"Gün battı" dedi. "Yata yata öldüm."

Korku içinde başını usul usul ekinden dışarı çıkardı. Sonra oturdu. Bacakları, toprağa gelen yerleri uyuşmuş tutmuyordu. Başı elleri arasında oturduğu yerde düşündü kaldı. Derisi gerilmiş bacaklarını elledi. "Dün pirinç tarlasından koşarken çamur yapışıp kurumuş." Sevindi.

Usuldan kalktı. Güneşin azıcık bir parçası kalmıştı dışarıda. O da hemencecik tepenin arkasında kayboluverdi.

Doğuya döndü. O kocaman sarı yıldız doğmuştu. Sonra yıldızlar çoğaldı. İncecik bir yel yüzünü yalayıp geçti.

Öylesine bir açlık duydu ki...

(Bütün Hikâyeleri, 1967)

ESERLERİ

Hikâye kitapları: **Sarı Sıcak** (1952), **Teneke** (1955), **Bütün Hikâyeler** (1967).

Röportajları: **Yanan Ormanlarda Elli Gün** (1955), **Çukurova Yana Yana** (1955), **Peri Bacaları** (1957).

Romanları: **İnce Memed** (1955), **Orta Direk** (1960), **Yer Demir Gök Bakır** (1963), **Ölmez Otu** (1969), **Demirciler Çarşısı Cinayeti** (1974), **Yusufcuk Yusuf** (1975), **Yılanı Öldürseler** (1976), **Al Gözüm Seyreyle Salih** (1976), **Allahın Askerleri** (1978), **Kuşlar da Gitti** (uzun hikâye, 1978), **Deniz küstü** (1978), **Kimsecik** (1980), **Üç Anadolu Efsanesi** (1967), **Ağrıdağı Efsanesi** (1970), **Binboğalar Efsanesi** (1971), **Çakırcalı Efe** (1972).

ORMANLAR KRALI ROBİN
ALLAH RIZASI İÇİN FAKİRE BİR SADAKA..
BU DA NESİ?
DİLENMEYE UTANMIYOR MUSUN? GÜCÜN KUVVETİN YERİNDE, GİT ÇALIŞ BE ADAM!
BEN TEMBELİN TEKİYİM.
ÇOK AYIP ÇOK! SEN ÇALIŞMANIN ZEVKİNİ BİLMİYORSUN DELİKANLI! ÇALIŞMANIN YERİNİ BAŞKA BİR ŞEY TUTAR MI?
NE?
İŞTE, DOLU BİR HAFTANIN SONUNDA VÜCUDUNUN YUMUŞAMASI GİBİ BİR ZEVKİ TATTIN MI? O YORGUNLUK, DÜNYADA HİÇBİR ŞEYLE KIYASLANAMAZ!
DEĞİL Mİ DELİKANLI?
NE DERSİN?
HAKLISIN POSBIYIK! BENİM DE DİĞER İNSANLARDAN FARKIM YOK. ÇALIŞMAK BENİM DE HAKKIM. BEN DE BU YOLDAN YÜRÜYECEĞİM!
BRAVO!
ŞU ZAVALLIYI DOĞRU YOLA SOKTUĞUM İÇİN KENDİMLE GURUR DUYUYORUM.
DİLENMEK İNSAN KİŞİLİĞİNİ ALÇALTIR, VE GÖZDEN DÜŞÜRÜR. İYİ Kİ ONU GÖRDÜM VE KURTARDIM. ŞİMDİ GİDİP, ÇALIŞACAK VE RUHU HUZURA KAVUŞACAK. OYSA TEMBELLİĞİ SÜRDÜRÜP DİLENCİLİKTE İSRAR ETSEYDİ İYİ MİYDİ?..
ÜSTELİK TE AYDA KAÇ PARA İÇİN... NE KADAR DEMİŞTİ SAHİ?..
287
BİN ALTIN!
ALLAH RIZASI İÇİN FAKİRE BİR SADAKA!
TINK TINK

Milliyet YAYINLARI

ÇOCUK KİTAPLARI
yeşil dizi

- **Eleanor H. Porter**
  POLLYANNA
  Eleanor H. Porter'un unutulmayan ünlü klasiği; İyilikten yana olan bir kızın ilginç öyküsü

- **Muallim Naci**
  MAVİLİ ALACA BASTON
  1899 yılında yayımlanan bu kitap, yazarın sekiz yaşına kadar ki kendi yaşamını anlatıyor

- **Jack London**
  ŞAFAK KIZI
  Ünlü yazarın yayınlanmamış öykülerinden yapılmış güzel bir seçki

- **John Steinbeck**
  FARELER ve İNSANLAR
  1962 Nobel Edebiyat Ödülünü kazanan yazarın en ünlü yapıtı

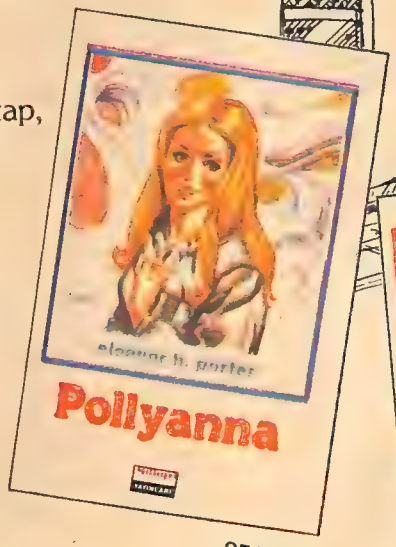

250 TL.

150 TL.

200 TL.

200 TL.

Yeşil Diziden Çıkan Kitaplar

KARAMBA BARAMBA / Slavko Yanevski
BİZLER BÜYÜYÜNCE / Emin Özdemir
ŞİMDİ OKULLU OLDUM / Mahmut Kıratlı
YÜREKLİ KAPLUMBAĞA / İsmail Sivri
ANADOLU SÖYLENCELERİ / Ali Püsküllüoğlu

Milliyet Yayınları: Prof. Kâzım İsmail Gürkan Cad. No: 10 Cağaloğlu İstanbul

okurdan okura

HAFTANIN ŞİİRİ

KARAGÖZ

Karagözden...
Ipıl ıpıl akıyor damlalar
Karagözden
Sırım sırım akıyor yaşlar
Dudaklar büzük,
Bakışlar sönük,
Karagöz... kocaman
Minicik çocuksu yüreği
Kırılmış küskün...
Karagözden akan damlalar
Gümüş olmaya bedel
Karagözden akan damlalar
Hüzünlenmeye değer.

Nevra OFLAZ

SİİRT'İM

Benim güzel Siirt'im;
Yeşil yeşil dağlarla,
Üzüm dolu bağlarla,
Sen ne kadar şirinsin.

Benim şirin Siirt'im;
Dağında petrolünle,
Ovanda ekininle,
Kırında çiçeğinle,
Sen biricik ilimsin.

Benim güzel Siirt'im;
Dört güzel mevsiminle,
Botan'daki suyunla,
Çok çalışkan halkınla,
Sen şarkın incisisin.

Vedat İĞREK

GÜNEŞİMİZ-"ATAMIZ

1881'de bir güneş doğdu Selânikte.
Türkiye'yi saracak Türkleri ısıtacak.
Kötülükleri gölgeleyecek bir güneş.

Bir güneş ki dünyaya bedel
Bir güneş ki çağlar boyunca;
Türklüğe değer.

Bu güneş ki bir ana bir baba;
Hatta bir ata olacak kadar
Yüce, ulu ve saygın.

İşte bu güneş Türklüğün önderi
ATAMIZDIR ATAMIZ.

Nagehan ERTÖRER

FIKRA

ÖĞRETMEN YAZMIŞ...

Baba, çocuğunun getirdiği karneye baktıktan sonra şöyle çıkışmış:

"Bak şu karneye! Utanmalısın bu durumdan. Baştan sona ya zayıf ya orta, bir tane bile iyi, pekiyi yok! Bu ne demek?"

Çocuk saf saf şu karşılığı vermiş:

"A babacığım, bana niçin kızıyorsunuz? Onları ben yazmadım ki, öğretmenimiz yazdı..."

SEBEBİ NEYMİŞ?

Okula yeni başlayan Alp bir türlü derslerine ısınamamıştı. Anne ve babası bu duruma çok üzülüyor, zaman zman öğüt, hatta ceza da veriyorlarsa da çocuk bir türlü iyiye doğru gitmiyordu...

Akşam oturmasına gelen komşulardan biri durumu öğrenince çocukla bir de kendisi konuşmak istedi:

"İyi ya çocuğum, niçin okumak istemiyorsun? Daha harfleri bile grenememişsin... A'yı bile tanımıyorsun... Bunun sebebi ne?"

Alp dayanamadı bu konuşmalara ve şu oldu cevabı:

"Ne olacak! Bir kere A'yı öğrendim mi, ardından B, onun ardından C,Ç... Derken dersler gittikçe ağırlaşacak. Onun için..."

SAYI SAYMANIN KOLAYI...

Öğretmen birinci sınıfta sayı saymayı öğretiyordu çocuklara Fatih'i kaldırdı:

"Kaça kadar saymasını biliyorsun?"

"Ona kadar..."

"Yirmiye kadar sayamaz mısın?"

"Sayarım ama ayakkabımla çoraplarımı çıkarmam gerek."

Neden o?"

"Ben yalnız parmak saymayı biliyorum da ondan..."

AĞAÇ

Yaprakları dökülünce
Çırılçıplak kalırlar
Ama bir de yaz gelince
Çiçeklerle donanırlar

Hep çiçekli kalsalar
Kollarına kuşlar alsalar
Çeşitlidir ağaçlar
Vatanıdır ormanlar

Çıkarsan dağlara
Bayılırsın ağaçlara
Hele hele çamlara
Hayran kalırsın onlara.

Burçak TÜMERDERİM

MEKTUP ARKADAŞI

NAZAN ÖZDEMİR: 13 yaşındayım. Orta 2. sınıfa gidiyorum. Özel zevklerim arasında yürümek, kitap okumak, müzik dinlemek ve resim yapmak gelir. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Şeker evleri Sefa Sok No 3 ADAPAZARI

CENGİZ SUBAŞIOĞLU: 12 yaşındayım. Orta 1'e gidiyorum. Özel zevklerim para kolleksiyonu yapmak, kitap okumak, resim yapmak ve müzik dinlemektir. Ayrıca pul kolleksiyonum da vardır. Yaşıtlarımla yazışmak için Adres: Çavuş mah. Işık Sok., No 6 Bigadiç/BALIKESİR

EMEL YEŞİL: 11 yaşında olup orta 1. sınıfa gitmekteyim. Özel zevklerim kitap okumak, peçete kart pul kolleksiyonları yapmak, müzik dinlemektir. Yaşıtım olanlarla yazışmak için Adres: Kasımpatı sok. Kooperatif evleri No 19 Tarabya/İSTANBUL

ELİF BEZIRGAN: 12 yaşındayım ve Orta 2 ye gidiyorum. Boş zamanlarımda kitap okur, flüt çalar, ve müzik dinlerim. Ayrıca toprak işleri ile uğraşmak ve pul kolleksiyonu yapmak zevklerim arasındadır. Yaşıtlarımla yazışmak için adres Maltepe mah. Serdar sok. No 15/1 BALIKESİR

GÖKHAN ATAMAN: 12 yaşındayım. Özel zevklerim müzik dinlemek kitap okumak ve çeşitli kolleksiyonlar yapmaktır. Yaşıtlarımla yazışmak için adres: Petkimler sitesi Aydınlık evler Funda Apt No 1/1 Yarımca/İZMİT

NURTEN ÖKSÜZOĞLU: 13 yaşında olup orta 2. sınıfa gidiyorum. Özel zevklerim arasında voleybol oynamak, kitap okumak, müzik dinlemek, sinemaya gitmek ve yüzmek gelir. Yaşıtlarımla yazışmak için adres: İhsaniye köyü Kaynar sok. No. 13 BURSA

HAKAN BARIDAĞ: 12 yaşındayım. Özel zevklerim spor yapmak, seyehat etmek, fülüt çalmak ve yüzmektir. Yaşıtım olanlarla yazışmak için adres: Soğukkuyu mah. Demiryolu cad. No 13/2 BURSA

ÇAMAY YILMAZ: 12 yaşındayım. Orta 1. e gidiyorum. Özel zevklerim arasında müzik dinlemek, kitap okumak dans etmek ve pul biriktirmek gelir. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum. Adres: Arap Hasan mah. 235 sok. 54/1 Hatay/İZMİR

SİNEM BİÇER: 11 yaşında Milliyet Çocuk okuyorum. Özel zevklerim yüzmek, müzik dinlemek, çeşitli kolleksiyonlar yapmak, yazışmak ve fotoğraf çekmektir. Yaşıtım olanlarla yazışmak için adres: 1783 sok No. 13/10 Karşıyaka/İZMİR

SERKAN ÇAKIR: 13 yaşındayım. Orta 2.'ye gidiyorum. Özel zevklerim pul biriktirmek, futbol oynamak ve yüzmektir. Yaşıtım olanlarla yazışmak için Adres: Kozluca mah. Çiftçi sok. No 65 GAZİANTEP

MÜNİRE BAYGIN: 12 yaşında olup orta 2. sınıfa gideceğim. Özel zevklerim arasında kitap okumak, müzik dinlemek, basketbol oynamak ve şiir yazmak gelir. Yaşıtım olanlarla yazışmak için adres: 41 Bodamyalı sok. Lefkoşe/KIBRIS

ALEV İNCİ: 13 yaşındayım. Özel zevklerim kitap okumak, pul kolleksiyonu yapmak, gezmek ve yüzmektir. Yaşıtım olanlarla yazışmak için adres: Hürriyet mah. 315 sok. No 2 Küçükköy/İST

ÖYKÜ

ALİ'NİN ARAŞTIRMA İSTEĞİ

Derenin kenarında küçük bir köy vardı. Bu köyde Ali adında bir çocuk ve ailesi oturuyordu. Ali araştırmayı seven bir çocuktu. Boş zamanlarında kırlara çıkıp gezinmeyi, yeni şeyler öğrenmeyi, babası iş dolayısıyle kasabaya gittiği zaman babasıyla giderek çevreyi gezip, görmeyi istiyordu. Ancak babası çocuğunu gezip yorulacak korkusuyla fazla dolaşmasına izin vermiyordu.

Yine babasının işi dolayısıyle kasabaya gitmesi gerekiyordu. Ali de gitmek istedi. Babası, Ali çok ısrar ettiği için kasabaya, kendisiyle gelmesine izin verdi.

Ali kasabaya gideceği için çok heyecanlıydı. Kasabaya gittiler. Ali'nin babası küçük temiz bir otelde yer ayırtmıştı. Otele gittiler. Ali hemen çevreyi görmek için pencereye çıktı. Ali karşılarındaki camiden ortalama 50 m. ötede bir kütüphane görünce çok sevindi. Çünkü kütüphaneye gidip, kitap okuyarak bilgilerine yeni bilgiler katabilecekti. Hemen babasına gidip:

— Babacığım! Kütüphaneye gidebilir miyim? diye sordu.

Babası:

— Kitap okurken gözün yorulur, gidemezsin, dedi.

Ali:

— Babacığım, hiç olmazsa azıcık kütüphanede gezineyim.

Babası:

— İşim bitsin akşama doğru gezeriz, dedi.

Ali akşamı zor etti. Babası işini bitirmiş, gelmişti. Birlikte kütüphaneye gittiler. Gezinirken Ali'nin babası iki adamın konuşmasını istemeyerek dinledi.

Adamın biri diğerine:

— Kütüphanelerde kitap okuyup, araştırmayı sevmeseydik ve en önemlisi babamız, anamız elimizden tutmasaydı nasıl böyle büyük işler yaparak yurdumuza hizmet ederdik, diyordu.

Ali'nin babası bunları duyunca çocuğuna, iyilik yapmak isterken ne büyük kötülük yaptığını anlayınca kendisinden utandı.

Ve o günden sonra sadece iş için değil çocuğu için de kasabaya gitti. Bu iyiliklerin karşılığı olarakta Ali çok çalışarak yurduna yararlı bir insan olduğuna da babası da onunla gururlandı.

Seçil KORKUT

BİLMECE

GEÇEN SAYININ YANITLARI

7 FARK: 1- Duman 2- Şapkadaki arma 3- Halatın ucu 4- Kayığın direği 5- Sağdaki evin penceresi 6- Kayığın ipi 7- Kazağın altı

VÜCUTLAR: 1- 23-30, 4-11-36, 7-2-23, 19-3-32, 10-26-39, 13-35-42, 16-9-38. 22-18-41, 25-8-12, 28-20-27, 31-17-6, 34-14-24, 37-5-21, 40-29-40

ORTAK ŞEKİLLER: A ve G'de ay, G ve F'de kuşun tepesi, F ile D'de düğmeler, D ile B'de kravat, B ile H'de kupa ası, H ile C'de spiral, C ile E'de madalya, E ile I'da saat.

Noktaları birleştirin, bakalım ortaya ne çıkacak?

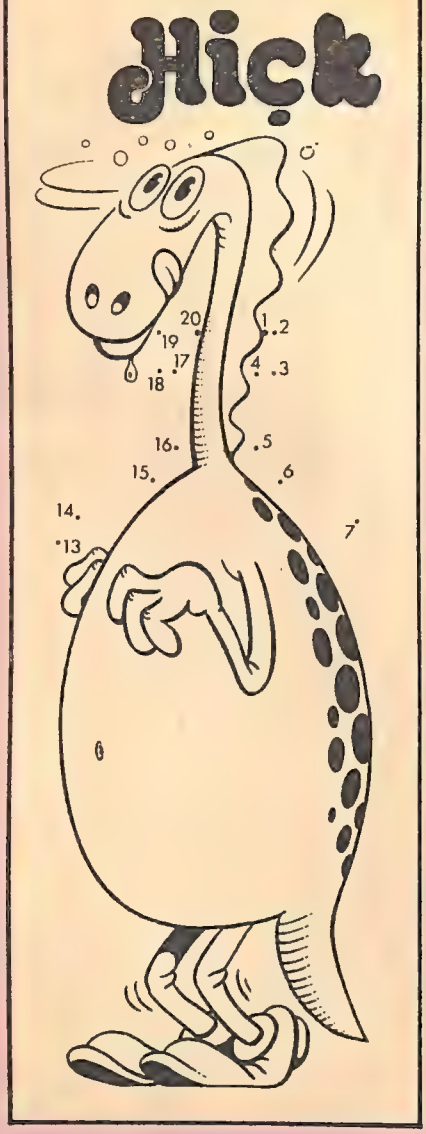

Numaralı yerleri şöyle boyayalım, bakalım ortaya ne çıkacak? 1: Pembe, 2: Kırmızı, 3: Açık yeşil, 4: Kahverengi, 5: Sarı, 6: Mavi, 7: Mor, 8: Koyu yeşil.

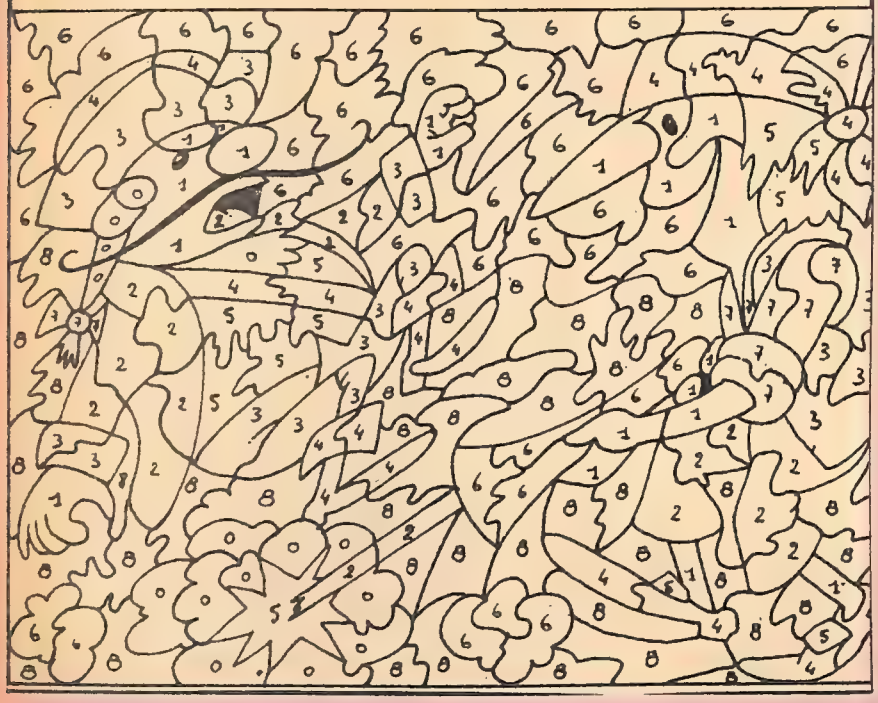

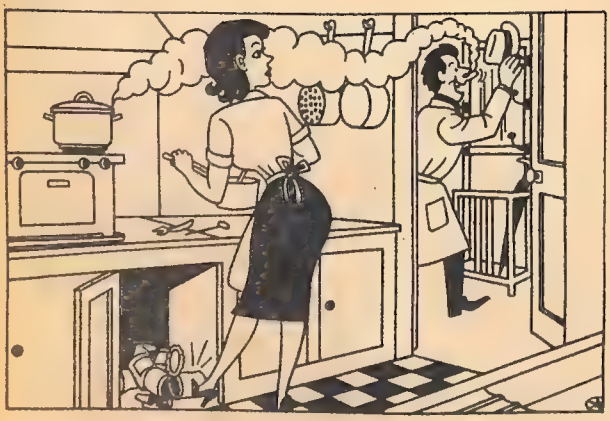

7 FARK Yukarıda birbirinin eşi gibi gördüğünüz iki resim arasında tam yedi fark vardır. Bu farkları bulabilir misiniz?

Aladdin'in Mırnavı

Sinan Gürdağcık

3

Aladdin'in Mırnavı

Sinan Gürdağcık

Aladdin'in Mırnavı

Sinan Gürdağcık

Aladdin'in Mırnavı

Sinan Gürdağcık

Bir Gökyüzü Az Gelir

Hasan MERCAN'ın Romanı

DOSTLARIN ZİYARETİ

MÜMİN okula yazılmıştı.

Ona düğmeleri sarımsı, koyu yeşil bir elbise de giydirmişlerdi okulda.

Günler geçiyordu ve Mümin Eşo'suz, Reşo'suz kalmaya alışmışçasına okula, öğretmenine bir iyice sarılmıştı.

"Seni okul avlusunda bekleyen biri var!" dedi kapıcı.

Mümin, "Eşo'dur belki de?" diye düşünerek bir solukta kendini okul avlusuna attı.

Karşıda, elinde bir şeylerle dolu, iki yerden düğümlenmiş sarı kırmızı peştemalı, Eşo duruyordu.

Koştu Mümin, kucakladı Eşo'yu.

"Koçum!" dedi Eşo. Kucakladı, okşadı, kokladı.

"Eşommm!"

"Bak sana elma getirdim, yiyesin, büyüyesin diye..."

"Sağol Eşo. Nasılsın?"

Eşo, çocuğun üstündeki elbiselerde göz gezdirdi, "Zabit gibi olmuşsun be" dedi, "kumandan gibi..."

"Iyiyim, meraklanma. Aklımda sen, senin geleceğin varken ben rahatım! Şey... Yel de iyidir, büyüyor. Sonra..."

"Sonra ne?"

"Ali Ağa da yapayalnızdır. Karısı oğluyla birlikte kaçtı gitti... Bana, benim hizmetime muhtaç kaldı!"

"Şemsi, Sıpa Şemsi... Ama bak tayın büyüdüğüne daha çok sevindim..."

Eşo, çocuğun üstündeki elbiselerde göz gezdirdi,

"Zabit gibi olmuşsun be," dedi, "kumandan gibi..."

Bir ara köyden, köy çocuklarından, taydan, Ali Ağa'nın yalnızlığından konuştular; Mümin köy elması yedi, yaşlı adamı dinledi.

Çok geçmeden yanlarına Reşo da yanaştı, elinde bir paket vardı adamın, çocuğa uzattı.

Resimler: Şahin ERKOÇAK

"Bu ben miyim?" diye söylendi yeniden Mümin. İnanıncaya, kendini inandırıncaya kadar ayna başında fır fır döndü, bakındı, bakındı, bakındı...

"Al, sana getirdim!" dedi.

Eşo güldü,

"Fena alışacak yumurcak" dedi.

"O iyi çocuktur, buraya daha da alışmalı. Adam olacağı okula bağlanmalı, öyle değil mi Mümin...?

"Öyle," dedi çocuk, pakete göz gezdirdi.

"İçinde ağız mızıkası var, zaman zaman çalar, eğlenirsin..."

"Sağol!"

O anda zil çaldı, çocuk ayağa kalktı,

"Ben gitmeliyim dostlar," dedi.

"Git, git ve çalışkan olmaya bak!" dedi Reşo.

"Beni hatırla, iyi mi?" dedi Eşo.

Mümin, dostlarını kucakladı, ayrı ayrı;

"Sizi yine beklerim!" dedi.

İki dost memnun memnun okul avlusundan uzaklaştılar.

ELBİSELER

DÖRT karyola yerleştirilmiş odada, aynanın başına geçmişti Mümin, giyindiği yeni elbiselerinin yakışıp yakışmadığını yoklamaya koyulmuştu.

"Eşo haklıydı!" diye söylendi.

Başında bereyle, elbiselerle bir başka çocuktu, bir başka Mümin'di ayna karşısındaki.

"Bu ben miyim?" diye söylendi yeniden Mümin.

İnanıncaya kendini inandırıncaya kadar ayna başında fır fır döndü, bakındı, bakındı, bakındı...

"Yaşasınnn!" diyerek pencere yakınındaki yatağına fırladı, atlayıp zıpladı.

Oda kapısı açıldı, içeriye arkadaşları girdi,

"Hadi, kasabaya gidiyoruz!" dedi Ömer adlı çocuk.

"Biz artık arkadaşız!" diye söylendi Kemal.

Mümin yanlarına yanaştı,

"Nasıl, elbiselerimi beğendiniz mi?" diye sordu.

"Çok!" dedi Kemal.

Ömer,

"Sana dün kötü şakalar yaptımdı, seni incittimdi belki de, bağışlamanı dilerim!" dedi.

Mümin kucakladı çocuğu,

"Dostuz ya biz, mesele yok!" dedi.

Çıkıp gittiler, okul avlusunda sıra olmuş arkadaşlarına katıldılar.

Mümin'in yüzü gözü gülüyordu mutluluktan...

SON

Milliyet YAYINLARI KIVANÇLA SUNAR

küçük Burcu'nun SERÜVENLERİ

1. Burcu ile Güleryüz
2. Burcu Okulda
3. Burcu'nun Doğumgünü
4. Küçük Kulübe
5. Burcu ve Yeni Yıl
6. Burcu Tatilde
7. Kaya ve Kabakulak

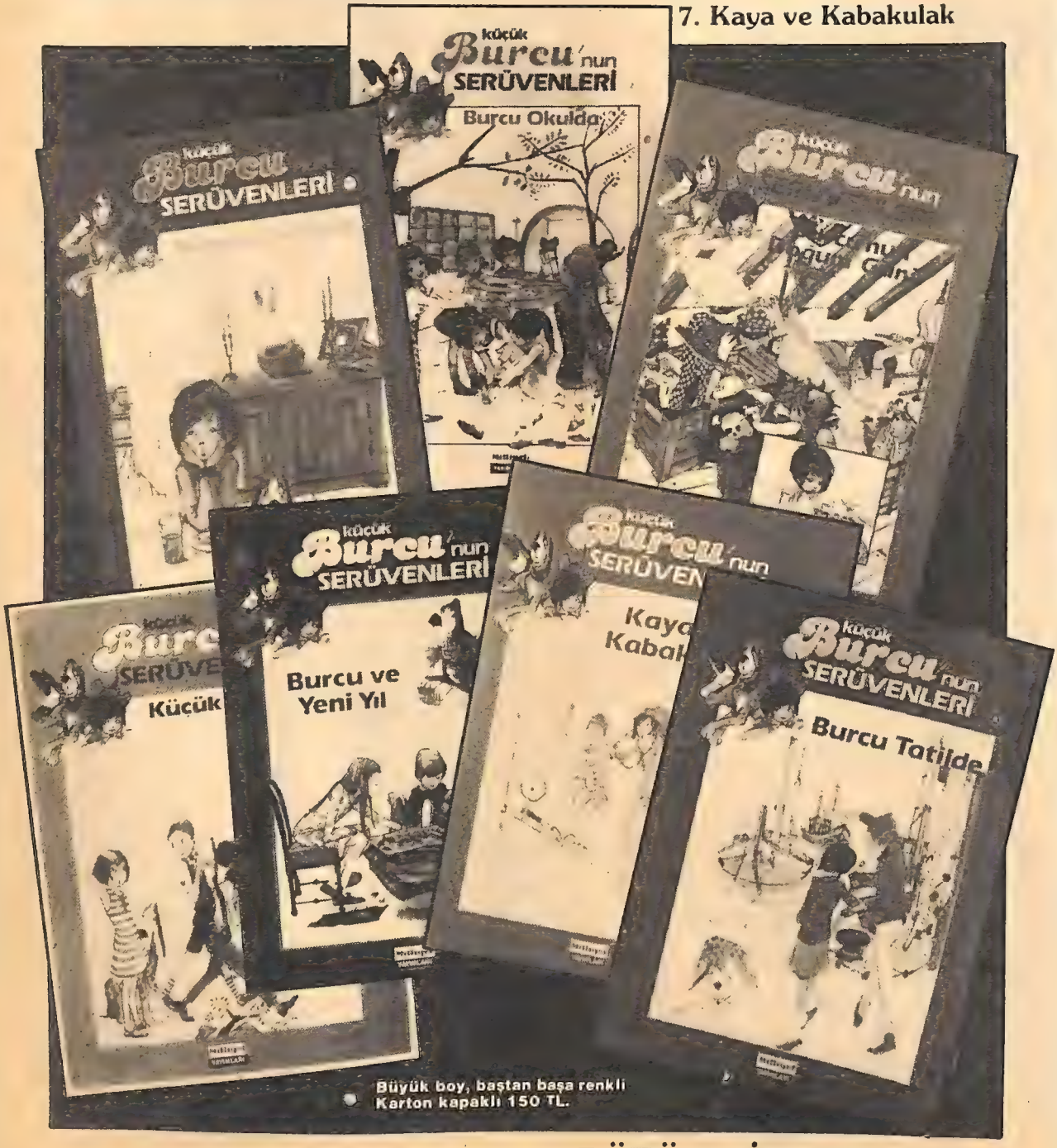

Büyük boy, baştan başa renkli
Karton kapaklı 150 TL.

BÜTÜN KİTAPÇILARDA

AFACANLAR

11

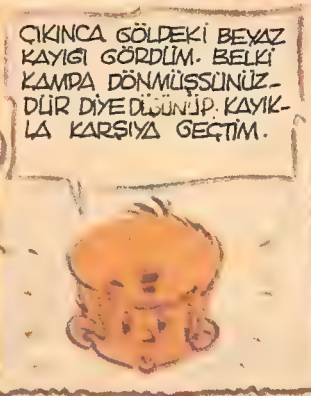

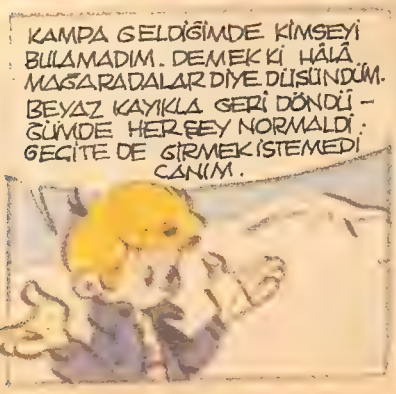

AFACANLAR

JANDARMA KARAKOLUNDA TOPUZ'U BULDUKTAN SONRA BU KIYIYA DÖNDÜK. TABİİ BEYAZ KAYIKLA... GEÇİDİN AĞZININ KAPATILMIŞ OLDUĞUNU GÖRÜNCE, BİZ DE SENDEN İZLER BULABİLMEK İÇİN DAĞIN ÇEVRESİNİ DOLAŞMAYA BAŞLADIK.

AMA TERS YÖNE GİTMİŞİZ! BEN DE YARI YOLDAN GERİ DÖNDÜĞÜM İÇİN KARŞILAŞAMADIK.

SEN BURAYA DÖNERKEN, BİZ DE DÖNER TAŞI BULDUK. KAHKAHA SIRASINDA DA MAĞARAYA GELİP, AYNI GEÇİTTEN DIŞARI ÇIKMAYA KARAR VERDİK.

BEN DE BURAYA GELDİĞİMDE NE GÖREYİM?

GEÇİDİN AĞZI YENİDEN AÇILMIŞTI. SİZ OLDUĞUNUZU BİLMEDEN, GÖRÜNMEYEN BİR DÜŞMANIN VARLIĞI KUŞKUSUNA KAPILDIM...

GEÇİDİN AĞZINA TAŞLARI YIĞDIKTAN SONRA GİDİP OLAN BİTENİ POLİSE ANLATMAYA KARAR VERDİM.

YENİDEN BİR KEZ DAHA GÖLÜ GEÇTİM, BEYAZ KAYIKLA... İKİ KIYI ARASINDA GİDE GELE BIKKINLIK GELMİŞTİ...

JANDARMA KOMUTANI, ANLATTIKLARIMI DUYUNCA KIZGINLIKTAN KÜPLERE BİNDİ VE BANA BU TÜR SAÇMALIKLARIN BURASINA GELDİĞİNİ SÖYLEDİ.

BİZ DE AYNI ŞEYLERİ YAŞADIK!

VE BENİ TUTTUĞU GİBİ... DIŞARI ATTI.

DAHA SONRA DÜŞÜNDÜM Kİ, KOMUTANIN BU KADAR SİNİRLENMESİ İÇİN BİR GEREKÇE OLMALIYDI. BİRİLERİ ONA BENZER BİR OLAY ANLATMIŞ OLMALIYDILAR. BU BİRİLERİ DE SİZDEN BAŞKA KİMSE OLAMAZDI!..

AFACANLAR

VE ... BİR KEZ DAHA BURAYA GELİP BİZİ BEKLEMEYE KARAR VERDİN ...
EVET, SİZ DE BENİ BEYAZ KAYIKLA GELİRKEN GÖRDÜNÜZ ..
SEN KARAKOLDAYKEN BİZ DE TOPUZ'UN GEÇTİĞİ YOLDAN GEÇİDE DOĞRU GELİYORDUK. MAĞARANIN AĞZININ YENİDEN KAPANDIĞINI GÖRÜNCE ŞAŞIRDIK...
... ŞEN ŞİMDİ BUNU BİZE AÇIKLADIN! SONUNDA BİRBİRİMİZİ BULDUK ŞÜKÜR... AMA ÇOK İŞ BAŞARDIK. ESRARENGİZ DİYE BİLİNEN BİRTAKIM ŞEYLERİN SIRRINI ÇÖZDÜK. BİZİ RAHATSIZ EDEN GÜRÜLTÜ KAHKAHANIN NEDENİNİ ÖĞRENDİK. HA, HA, HA!..
BİR ŞEY UNUTTUN!
BUNLARI NE YAPACAĞIZ?
EVET DOĞRU. ÖZELLİKLE BU KIRMIZI KAYIĞIN BURADA İŞİ NE? İÇİMİZDEN HİÇBİRİ ONU BURAYA GETİRMEDİ. ÖYLEYSE BURAYA NASIL GELDİ?
ONU EN SON KULLANAN TOPUZ'DU. O DA SON KEZ KÖYE GİDERKEN ALMIŞTI KIRMIZI KAYIĞI... SÜREKLİ OLARAK HEP BEYAZI KULLANDIK
YETER AMA! HEPİMİZ SAĞ-SALİM BİRBİRİMİZE KAVUŞTUK. YAŞLI ADAM BİLE SAĞLIĞINA KAVUŞACAK. ARTIK BU İŞİ BIRAKALIM DA TATİLİMİZİN KEYFİNE BAKALIM.
İKİ KAYIĞI DA KIYI KORUMAYA TESLİM EDERİZ, OLUR BİTER.
VE SONRA DOĞRU YEMEĞE!
BEN GELMİYORUM!

AFACANLAR

BU SERÜVENİN SONU

Tropikal bir iklime sahip Malezya'da kilometrekareye yılda ortalama 2000-3000 mm³'lük yağış düşüyor.

Dünyanın Dört Bucağından

Uzakdoğu'da bir kauçuk ülkesi:

MALEZYA

ESKİDEN adı Malaya olan Malezya bugün 1959'a göre çok farklı bir görünüme sahip.

330000 km2'lik ülkede 1980 sayımına göre 13,435 milyon kişi yaşıyor. Yarımada ve adalardan oluşan ülkede, nüfusun % 52'si Malezyalı. Bunu % 36 ile Çinliler ve hintliler, % 10 ile de Pakistanlılar izliyor.

Malezya, seçimli monarşiyle yönetilen federal bir devlet. Eyaletleri Sabah, Sarawah, Malakka ve Penang. Kral beş yılda bir seçiliyor.

Ekvator tropikal bir iklime sahip Malezya'ya yılda ortalama 2000-4000 mm³ yağış düşüyor.

Uzun süre önce İngiltere'nin sömürgesi olmaktan kurtulmuş bulunan Malezya'nın bugünse koloni zamanından farklı olarak Çin ve Hindistan'la ilişkileri iyi değil. İslâmiyetin göstergesi, buradada İran'daki gibi Ayetullah'larla görülüyor. Buna karşın ülkede elektronikleşmiş diskoteklere rastlamak da olası.

Malezya bir üçüncü Dünya Ülkesi. Genel olarak hâlâ fakirlik ve devrimlerden söz edilebilir.

Okuma yazma oranı çok düşük. Halk yalnızca Arapça konuşuyor.

Sultan Kelantan zamanında, erkekler karılarının arkalarından yürürlermiş. Bugün, Negri Sembilan bölgesinde kocalar evlendikleri kadının köyüne taşınıyorlar. Dahası sadece kız çocuklar mirastan yararlanabiliyor.

Halk Müslüman, fakat fanatik değil. Müslüman olmayan biri domuz eti satın alabiliyor ve bir Müslüman da rahatlıkla içkisini içebiliyor.

Kauçuk Malezya'nın simgesi haline gelmiş. İngilizler kauçuk ağacını Güney Amerika'dan getirip burada yetişip yetişemiyeceğini denemişler. Sonuç olumlu ve başarılı olmuş. Bu başarıyı Kuala Kangsar'da somut bir biçimde gözlemek olası.

Tarım makineleşmiş; çünkü Malezyalılar ağır iş yapamıyor, işi yönetiyorlar. Ülke doğal açıdan çok güzel. Parlak güneş yanısıra yağmur, üretimi artırıyor. Muson yağmurları hergün İngilizlerin gelenekleşmiş beş çayı gibi zamanında yağarak ülkeyi ferahlatıyor. Tarlalar yılda iki, belki üç ürün veriyor. Bolca muz, mango, papaya (tropikal meyve) ve karabiber yetişiyor.

Malezyalılar kazandıkları parayı iyi değerlendiremiyor, gereksiz giderlerle ellerinden çıkarıyorlar. Buna karşın burada yaşayan Çinli ve Hintliler işçi olarak değil de dükkânlar, servisler açarak para kazanıyorlar.

Güney Hindistan'da yaşayan Tamiler, kauçuk bölgesinde doktor ve öğretmen olarak çalışıyorlar. Çinlilerse para kazanmak için buraya akın etmişler. Demiryolu işletmesinde, postahanelerde daha çok Sihler göze çarpıyor. Polisliği de seçen çok sayıda Sih var. Ülkedeki diğer yabancıları, Japonlar, Java ve Sumatra adalarından gelenler, kısa boylu Pygmeler ve Çinli milyonerler oluşturuyor. İngilizler pek güçlü değiller; kauçuk alanlarında işletmecilik yapıyorlar.

Dünyanın Dört Bucağından

Oldukça zenginleşmiş olan kentler, büyük mağazalar ve lüks otellerle dolu. Başkent Kuala Lumpur'un Hamburg'u andıran bir havası var. Kuala Lumpur, Türkçe "Çamurlu Nehir Ağzı" anlamını taşıyor.

Malezyalılar ulusal benliklerini yaşatmaya çalışıyorlar. Şehirlerde üniformalarıyla seremoniler düzenliyorlar. Ne var ki, tipik Malezyalıyı kentlerde görmek olanaksız. Onlar geçimlerini köylerde tarım ürünleri ve balıkçılıkla sağlıyorlar. Boş zamanlarını satranç oynayarak, eski şiirler okuyarak geçiriyorlar. Cuma günleri de topluca camiye gidiyorlar. Malezya'da hiçbir değişikliğe uğramamış yerleşim merkezleri görmek mümkün. Özellikle eskiden beyazların buluştuğu kulüpler. Bugün buralarda pek az beyaz var. Bunlar da, Amerikalı tüccarlar ve Avrupa'da sıkılıp buraya Malezya güneşiyle yanmaya gelen Avrupalılar. Kulüpleri zengin Çinli ve Hintliler işletiyor. Bu yerlerde hâlâ eskiden olduğu gibi İngiliz yöntemi egemen. Çoğu kulüp, yerli halktan olan Malezyalıları almıyor.

Ve Singapur... Avrupalıların Malezya'nın bir parçası mı, yoksa bağımsız bir kent mi? diye düşündükleri kent. Singapur gerçekten de bağımsız bir kent. Kendi yönetimi, polis örgütü var. Burada Malezyalılar azınlıkta. Bu kentin ana teması "zenginlik"; fakat sağlıklı bir kültürü yok.

Penang Malezya'nın kuzeybatısında yemyeşil bir ada. Çeşitli ağaçları ve serin deniz rüzgarıyla Penâng "Doğunun incisi" olarak adlandırılıyor. Buranın sevecen ve insancıl ruhlu bir halkı var.

Eskiden Franciscus Xaverius, arkadaşı Ignatius von Loyola ile ülkede Hıristiyanlığı yaymaya çalışmışlar. Bu nedenle zamanımızda Katolik Malezyalı ve Çinlilerle karşılaşmak mümkün. Kiliselerde, Portekizce yazılara ve Hollanda mimarisine rastlanıyor. Portekizliler ve Hollandalılar İngilizlerden önce buraya gelmişler.

Kelontan, dünyanın en güzel kadınlarının vatanı. Garip kültürleri, Hint-tanrıları ve Allah'ın karışımından doğuyor. Koloni devrinin etkisiyle herkes kendi yolunu çizebiliyor. Camiye mi, tapınağa mı, kiliseye mi gidecek? Kendisi saptıyor. Dilini folklörünü de yine kendisi seçiyor.

Okuma yazma oranının hayli düşük olduğu Malezya'nın dağlık bölgelerinde ilkokula gidenlerin sayısı parmakla gösterilecek kadar az. Nedense, köy meydanlarında yapılan horoz dövüşleri, büyüklerin olduğu kadar, küçüklerin de ilgisini topluyor (üstte).

SONAR'DA BİR YANKI DUYDUM. BİR DENİZ ALTI BİZE DOĞRU GELİYOR.
BİZE DOĞRU DENİZALTI GELİYOR VE SEN HÂLÂ BURADA DİKİLİP DURUYORSUN!
HEMEN HÜCUM BOTUNU İNDİRİN DENİZE!
AHA! BİR KONUĞUMUZ VAR!
RÜYA MI GÖRÜYORUM! BU BİR ROLS-ROYS!
SEN VOLKSVAGENİ SEVERSİN, BİLİRİM. SERVET VE ZENGİN DÜŞMANI SEN DE!
ŞU ZENGİNLERE BİR HEDİYE DE BEN VEREYİM BAKALIM.
KA-BOW!
ÇABUK DALALIM, ÇABUK!
SİNİRLENMEYELİM. BU, YALNIZCA BİR TORPİL.
BAHSE GİRERİM Kİ, BİR SANİYE İLE KURTULDUK!
BUNLAR ARTIK BAKKALDA BİLE SATILIYOR.
İKİNCİ TORPİL HAZIR MI?

KURT MÜREKKEP BALIĞI NUMARASI İÇİN NE BEKLİYOR-SUN?
SEN EMRET, YETER İKİ!
ATEŞ ETSENE!
YARARI YOK... BİRŞEY GÖREMEDİK-TEN SONRA...
BU KADAR ÇABUK MÜREKKEP SALABİLECEĞİNİ UMMUYORDUM.
BU TASARI, MÜREKKEPLİ KALEMLE YAZARKEN HEP AKUMA GELİRDİ.
NASIL, İYİ, DEĞİL Mİ?
İYİ DE ELBİSEMİN ÜTÜSÜ BOZULDU. EN YAKIN TERZİNİN ÖNÜNDE BİRAZ DURSAK...
ÜSTELİK TEMİZLEME PARASI DA BİR SERVET TUTACAK.
KURT BİR DÂHİ AMA BİR DE ŞU SOĞUK ESPRİLERİ OLMASA...
İŞ YAPTIKLARINI SANIYORLAR...
ELEKTRO MIKNATISI İNDİRİN.
MOS! SANA KİM DEDİ SU YÜZÜNE ÇIKALIM DİYE!
ÇIKMAK İSTEYEN KİM? AMA BİZİ YUKARI ÇEKEN BİR GÜÇ VAR.

AMANIN KİMLER GELMİŞ! PROFESYONELLER BUNLAR!
DEMEK HÂLÂ YAŞIYORSUN, İHTİYAR HAYDUT!
TORPİLİN DE İŞE YARAMADI POL.
BURAYI NASIL BULDUNUZ, SÖYLESENE!
KOLAY OLDU. ÇOK TELEVİZYON İZLİYORSUN SANIRIM. BU YÜZDEN SENİN NEREYE GİDECEĞİNİ BULMAK KOLAY OLUYOR.
ÖYLEYSE SİZE BİR İKİ FİLM İZLETTİRMEME KIZMAZSINIZ UMARIM.
ÇOK İYİ BİR KUMANDA ODASI. HİÇBİR ŞEYİ UNUTMAMIŞSIN.
AYRINTILARI GÖRÜNCE ÇOK ŞAŞIRACAKSINIZ.
SU OYUNCAĞA BAKIN BAKALIM.
BU BİR ATOM FÜZESİ!
SON MODEL VE GICIR, GICIR!
BEEP
IŞIKLI NOKTA ÖBÜR UCA DEĞİNCE FÜZE ATEŞLENECEK.
BEEP
GERÇEKTEN CEHENNEM ATEŞİ GİBİ BİR IŞIK SAÇARAK..
FÜZE YENİ ELDORADO GÖKLERİNİ AYDINLATARAK HAVAYA FIRLADI...

AZ SONRA SURREY EYALETİNDE...
HEY! BU DA NESİ?
UÇAN DAİRE OLMASIN!
BOOOM!
BU FÜZE SİMDİLİK BİR TARLAYA DÜŞTÜ.. NASIL, BEĞENDİNİZ Mİ?
BU YALNIZCA BİR GÖSTERİYDİ. DAHA KOŞULLARIMI SÖYLEMEDİM...
EĞER HÜKÜMET BENİMLE GÖRÜŞMEYE YANAŞMAZSA İKİNCİSİNİ PATLATIRIM..
--HEM DE TAM LONDRA'NIN GÖBEĞİNE ÜSTELİK ATOM BAŞLIĞIYLA BİRLİKTE.
SORABİLİR MİYİM, KOŞULLARIN NEDİR?
TABİİ SORARSIN. NASIL OLSA BİRAZDAN TÜM DÜNYA ÖĞRENECEK!
BAŞLANGIÇ OLARAK BANA İNGİLTERE İMPARATORU UNVANI VERİLMESİNİ İSTİYORUM.
EĞER REDDEDERSE, LONDRA'YI TUZLA BUZ EDERİM.
İKTİDAR HIRSI SENİ ÇILDIRTMIŞ POL. OLMAYACAK ŞEYLER DÜŞLÜYORSUN.
SEN DALGA GEÇ! BİR GÜN ONLAR GİBİ SEN DE BANA BOYUN EĞECEKSİN!
SU KONT VE ÇETESİNİ İÇERİ TIKIN!
SİZ AMCAMIN DEDİKLERİNE KULAK ASMAYIN BAY POL. BAZEN NE SÖYLEDİĞİNİ BİLMEZ.
OYSA BEN SİZİ ÇOK AKILLI, SEVİMLİ, KÜLTÜRLÜ VE HOŞ BULUYORUM.
?
SUS KIZIM!
GENE GÖRÜŞELİM BAY POL. BENİ FAZLA BEKLETMEYİN!..

Sürecek

ÇOCUKLAR! OKUL GEREÇLERİNİZİ* FLORAN 2R VERİYOR...

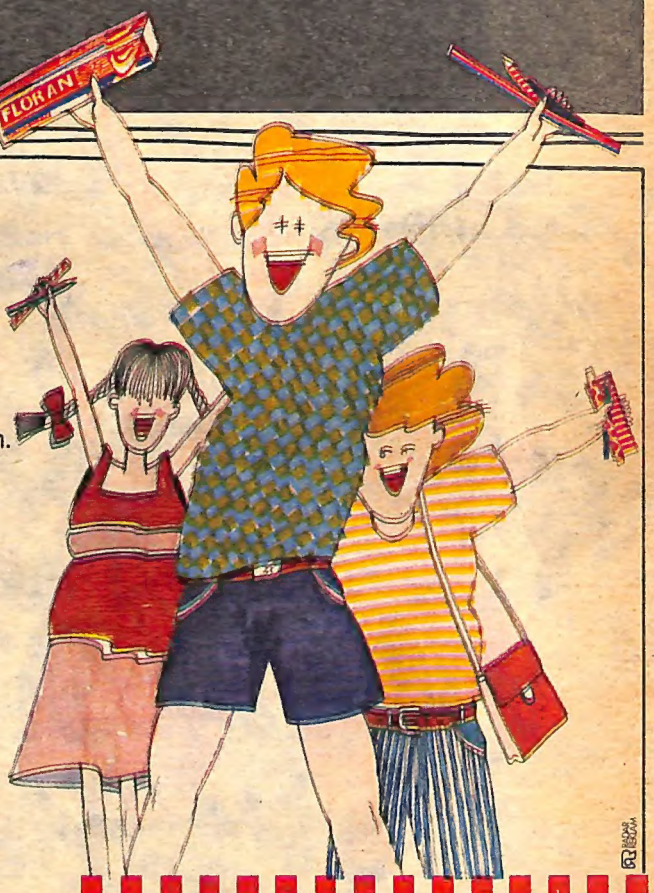

Bu yıl okul gereçleriniz Floran 2R'den...

Çantalar, kalem kutuları, defterler, defter kapları, kalemler, kalemtraşlar, silgiler, cetveller... Hepsi birden FLORAN 2R kullananın oluyor!

Floran 2R ile her gün özenle dişlerinizi fırçalayın. Hem sağlığınızı koruyun, hem armağanlar kazanın.

Floran 2R dünyanın en gelişmiş formülüyle üretilen diş macunudur.

Floran 2R'nin kırmızı-beyaz çizgilerindeki 2 ayrı florürü diş minelerini korur, çürümeleri önler.

Floran 2R'nin Kalsimini dişleri daha da beyaz yapar.

Floran 2R, özel plastik ağızlı, en sağlıklı diş macunu tüpündedir.

2 FLORÜRLÜ
FLORAN 2R KULLANIN,
ARMAĞANLAR KAZANIN

*** 55.000 adetlik Floran 2R armağanlarına KATILMA KOŞULLARI:**

- 2 adet Floran 2R'nin "satış fiyatı" yazılı tüm yüzeyini kesin.
- Arkasına adınızı, soyadınızı, ev adresinizi, okulunuzu, sınıfınızı ve satın aldığınız yeri yazın.
- Bir zarfa koyup engeç 5 Kasım 1984 gününe kadar P.K.657 Beyoğlu-İstanbul adresine postalayın.
- Her iki adet "satış fiyatı" yüzeyi için, bir adet kur'a numarası verilecektir.
- Noter huzurunda yapılacak çekilişte kazananlar duyurulacaktır.

FLORAN + FLORAN = 1 kur'a numarası

2 FLORÜRLÜ FLORAN 2R
...ŞİMDİ YAŞAM DAHA DA GÜZEL

Sporun her dalında hep birlikte, daha başarılı bir gelecek için, el birliği... gönül birliği...

İşgüder

"İKİNCİ ADRESİNİZ"

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK